

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2021

Deelrapport Openbare ruimte

STADSPEILING 2021

Deelrapport: Openbare ruimte

Februari 2022

In opdracht van: Frank Maurits, Martijn Quik en Karen Zum Vörde Sive Vörding / Afdeling SB

Onderzoek: Josée Boormans, Afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Samenvatting	5
2. Onderzoeksverantwoording	7
2.1 inleiding	7
2.2 respons	7
2.3 opzet rapport	7
3. Waardering voor de openbare ruimte	9
3.1 waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving	9
3.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving	10
3.3 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra	11
3.4 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud op de hoofdwegen en naastliggende fietspaden	11
4. Waardering voor het groen	13
4.1 waardering voor buurt-, stads-, wijk-, en regiogroen	13
4.2 waardering voor de groene kwaliteit van Zoetermeer	13
5. Betrokkenheid bij de openbare ruimte	15
5.1 hulp bij het beheer en onderhoud	15
5.2 betrokken bij veranderingen in de openbare ruimte	16
5.3 vies, kapot of onveilig	16
5.4 melding van overlast	17
6. Zwerfafval	19
6.1 opruimen zwerfafval	19
6.2 weggooien van zwerfafval	20
6.3 betrokkenheid inwoners bij verminderen zwerfafval in hun directe woonomgeving	21
6.4 betrokkenheid winkelierversenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties bij verminderen van zwerfafval in hun omgeving	22
6.5 adopteren van een afvalbak	22
6.6 gescheiden weggooien van afval in de openbare ruimte	23
6.7 bekendheid project 'schoon is gewoon'	23
7. Adoptiegroen en gevelgroen	25
7.1 adopteren van openbaar groen	25
7.2 bekendheid aanvragen van aanleg van een geveltuint	26
7.3 interesse in het zelf aanleggen van een geveltuint	27
7.4 interesse in het aanleggen van een geveltuint in samenwerking met een aannemer	28
7.5 interesse in het laten aanleggen van een geveltuint samen met buurtgenoten	28
7.6 bekendheid locaties met adoptiegroen of gevelgroen	29

BIJLAGE 1.	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	31
BIJLAGE 2.	Populatie, steekproef, veldwerk en respons	32
BIJLAGE 3.	Tabellen	32
BIJLAGE 4.	Selectie van de vragen uit de stadspeiling 2021 m.b.t het onderwerp	65

1

Samenvatting

- **respons**
Van alle 4000 benaderde Zoetermeeders van 18 jaar en ouder heeft 23% (926 respondenten) één of meer vragen ingevuld over het onderwerp 'openbare ruimte'.
- **waardering voor de directe woonomgeving**
Gemiddeld waarderen de respondenten de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving met een rapportcijfer 7,5. Respondenten uit Rokkeveen en Noordhove geven de hoogste gemiddelde rapportcijfers en respondenten uit Centrum en Buytenwegh gemiddelde de laagste.
- **waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving**
De kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving wordt met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,0 gewaardeerd. De gemiddelde waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving varieert van een 6,4 tot een 7,1 tussen 2012 en 2021. Gemiddeld de hoogste waardering geven respondenten uit Rokkeveen, Noordhove, de Leyens en Oosterheem. Gemiddeld de laagste waardering geven respondenten uit Palenstein.
- **waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in winkelcentra**
Gemiddeld waarderen de respondenten de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) met een rapportcijfer 7,3. Tussen 2012 en 2021 varieert deze waardering tussen een 6,8 en een 7,3.
- **waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden**
De kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden wordt gemiddeld met een rapportcijfer van een 7,2 gewaardeerd. Dit cijfer varieert tussen een 6,6 en een 7,3 in de periode 2012 tot en met 2021.
- **waardering voor het groen**
Net als in de voorgaande jaren wordt het groen in de regio (regiogroen) gemiddeld het hoogst (8,0) gewaardeerd en het groen in de woonomgeving (buurtgroen) gemiddeld het laagst (7,5). De gemiddelde waardering voor de groene kwaliteit in de stad (buurtgroen, wijkgroen, stadsgroen en regiogroen) is een 7,7.
- **betrokkenheid bij de openbare ruimte**
Minder dan helft van de respondenten zegt bereid te zijn mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving. Het merendeel dan wel maar af en toe.

Meer dan de helft van de respondenten zou bij veranderingen in de openbare ruimte alleen geïnformeerd willen worden. Meer dan een kwart van de respondenten zou willen meedenken/meepraten. De meeste respondenten willen via een brief aan huis geïnformeerd worden over veranderingen in de openbare ruimte (78%). Daarna wordt informatie via een huis-aan-huisblad het meest genoemd (42%).
- **vies, kapot of onveilig**
Bijna 70% van de respondenten had in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens te maken met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte. Dat speelde met name voor respondenten in Seghwaert-no, Palenstein, Buytenwegh, Meerzicht-west, Oosterheem-zuidwest en Stadscentrum.

Iets minder dan een derde van de respondenten dat hiermee te maken had, meldde dit bij de gemeente. De twee voornaamste redenen om geen melding te doen, waren dat men niet wist waar dat te doen en dat er toch niets mee gedaan wordt.

- **zwerfafval**

Meer dan een derde van de respondenten zegt nooit zwerfafval op te ruimen. Respondenten die wel eens zwerfafval opruimden, deden dat vooral in hun directe woonomgeving.

Het merendeel van de respondenten (92%) zegt zijn/haar afval buiten (bijna) altijd in een afvalbak te gooien of mee te nemen. De enkele respondent die wel eens afval achterlaat in de openbare ruimte, doet dat vooral waar nergens een afvalbak in de buurt is of op een plek waar dit zwerfafval regelmatig opgeruimd wordt.

Volgens de respondenten kunnen inwoners vooral meer betrokken worden bij het verminderen van zwerfafval door het plaatsen van meer afvalbakken of door slecht gedrag te bestraffen. Winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties zouden vooral meer betrokken kunnen worden bij het verminderen van zwerfafval door meer afvalbakken te plaatsen of door meer handhavend op te treden.

Iets meer dan een tiende van de respondenten zegt een afvalbak te willen adopteren (leggen en er een schone afvalbak in doen).

Mocht de gemeente afvalbakken plaatsen voor het gescheiden weggooien van afval in de openbare ruimte dan zegt 90% daarvan gebruik te gaan maken.

Het project 'Schoon is gewoon' is bij iets meer dan een vijfde van de respondenten bekend.

- **adoptiegroen en geveltuinen**

In totaal was 57% van de respondenten ervan op de hoogte dat je een stukje openbaar groen kunt adopteren. De respondenten die dit al of niet met burens deden, deden dit vooral om het aanzien/ de uitstraling van de buurt te verbeteren en ook voor meer variatie in planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken.

Minder dan een op de vijf respondenten was op de hoogte van de mogelijkheid om bij de gemeente toestemming te vragen voor de aanleg van een geveltuin. Bij iets meer dan een op de tien respondenten bestaat wel interesse voor de aanleg van een dergelijke geveltuin met toestemming van de gemeente.

Bij respondenten die geen interesse hebben in het zelf aanleggen van een geveltuin, bestaat bij 10% wel interesse in de aanleg van een geveltuin als een aannemer het voorwerk verricht en de 1^e planten kosteloos geleverd worden.

In totaal zegt 5% van de respondenten interesse te hebben in de aanleg van een of meer geveltuinen als dat samen met buurtgenoten zou kunnen.

Zeven van de tien respondenten zeggen het fijn te vinden dat de gemeente de mogelijkheid biedt om sommige stukken groen in adoptie te nemen.

2

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

2.1 inleiding

Eind september/begin oktober 2021 is in Zoetermeer de jaarlijkse stadspeiling gehouden. Hierin worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer. Eén van de jaarlijkse terugkerende onderwerpen is het onderwerp openbare ruimte met als deelonderwerpen zwerfafval en adoptiegroen en sinds 2020 ook gevelgroen. De vragen over dit onderwerp sluiten grotendeels aan bij de vragen die eerder in de omnibusenquêtes/stadspeilingen 2005 t/m 2020 zijn gesteld.

2.2 respons

Voor de stadspeiling 2021 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Dit omdat het aantal vragen te groot was voor één vragenlijst. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonden in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd. De vragen over de openbare ruimte stonden in enquête B.

Voor de stadspeiling 2021 is net als in 2020 een gestratificeerde steekproef getrokken. Dit omdat we door de jaren heen een steeds schevere verdeling van de respons zagen waarbij het aandeel ouderen in de respons langzamerhand evenredig veel groter werd dan in de jongere leeftijdsgroepen. De respons in de stadspeiling is nu meer in overeenstemming met de verdeling van de leeftijdsgroepen in de bevolking (zie bijlage 2).

De vragen over de openbare ruimte zijn in voldoende mate beantwoord door 926 personen. In totaal hebben 630 respondenten de vragenlijst geheel of gedeeltelijk digitaal ingevuld en 296 respondenten op papier. Dit is een respons van 23%.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

2.3 opzet rapport

In dit rapport worden in de vergelijking met eerdere jaren alleen de resultaten vanaf 2012 weergegeven. Dit is een periode van 10 jaar. Resultaten van eerdere onderzoeken zijn terug te vinden op de website van de gemeente Zoetermeer (www.zoetermeer.incijfers.nl).

In de volgende vier hoofdstukken worden de resultaten gepresenteerd van de beleving en waardering van de respondenten van de openbare ruimte en hun mening over het beheer en onderhoud. Hoofdstuk zes gaat over zwerfafval en hoofdstuk zeven over adoptiegroen en geveltuinen.

In de rapportage worden alle cijfers achter de komma lager of gelijk aan 4 ($\leq 0,4$) naar beneden afgerond en getallen van 5 of hoger achter de komma ($\geq 0,5$) naar boven. Daardoor kan het voorkomen dat het totaal percentage onder een kolom (100%) niet altijd overeenkomt met het opgetelde percentage in een kolom (99% of 101%).

Aan het einde van het rapport is een viertal bijlagen opgenomen. Een eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage twee staan populatie, steekproef en respons naast elkaar. In de derde bijlage is een aantal tabellen opgenomen. In de laatste bijlage staat een overzicht van de vragen uit de stadspeiling over het onderwerp 'openbare ruimte'.

3

WAARDERING VOOR DE OPENBARE RUIMTE

3.1 waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving

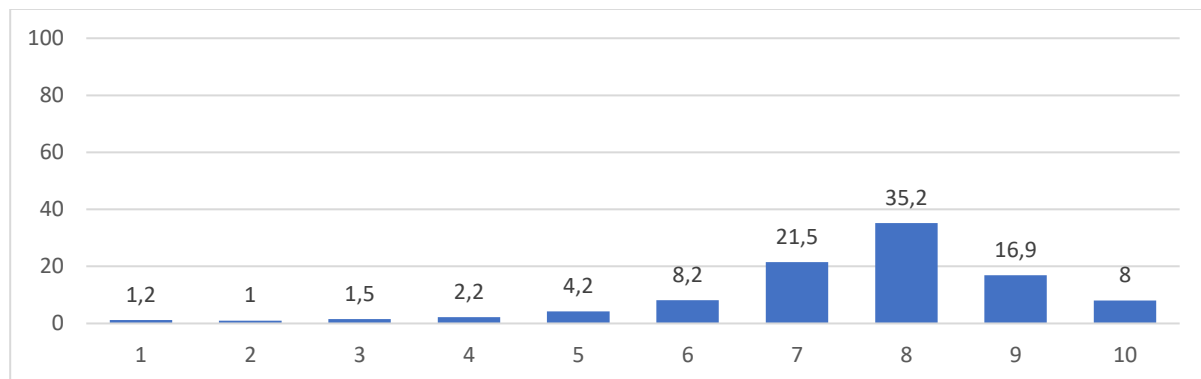
Van de 926 respondenten zijn er 922 die een mening geven over de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving. Ze drukten hun waardering uit in een rapportcijfer van 1 (zeer onaantrekkelijk) tot 10 (zeer aantrekkelijk).

Van de 910 respondenten die een rapportcijfer invulden, gaf 10% een onvoldoende waardering (rapportcijfer 1 t/m 5); 30% een gemiddelde waardering (een 6 of 7) en 60% een hoge waardering (rapportcijfer 8,9 of 10). Het meest gegeven rapportcijfer is een 8.

De gemiddelde waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving is een **7,5** (7,52).

In 2020 gaf men een gemiddeld rapportcijfer 7,4 en 2019 en 2018 een 7,3. In eerdere jaren is deze vraag niet gesteld.

Grafiek 1. Gemiddelde waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving (n=910) in % per gegeven rapportcijfer (1= zeer onaantrekkelijk t/m 10 = zeer aantrekkelijk)

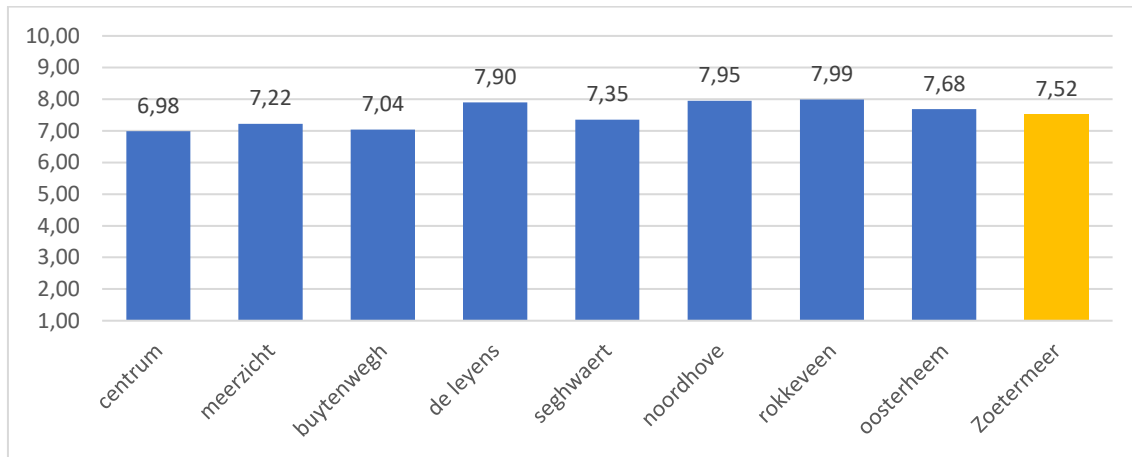

Een indeling naar wijk/buurt laat zien dat respondenten uit Rokkeveen (8,0), Noordhove (8,0), de Leyens (7,9) en Oosterheem (7,7) een hoger dan gemiddeld rapportcijfer geven voor de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving. Gemiddeld de laagste gemiddelde waardering geven respondenten uit Centrum (7,0) en Buytenwegh (7,0).

Binnen de wijken dragen de verschillende buurten positief of juist negatief bij aan de gemiddelde waardering. Zo valt te zien dat respondenten uit Noordhove-west (8,3) en Rokkeveen-oost (8,2) gemiddeld de hoogste waardering geven voor de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving. Gemiddeld de laagste waardering, maar toch nog ruimschoots voldoende, geven respondenten uit Palenstein (6,8), Driemanspolder (6,9) en Dorp (7,0). Zie bijlage 3 tabel X1.

Alle respondenten mochten de gegeven rapportcijfers toelichten. Zie tabel X2a t/m X2c in bijlage 3.

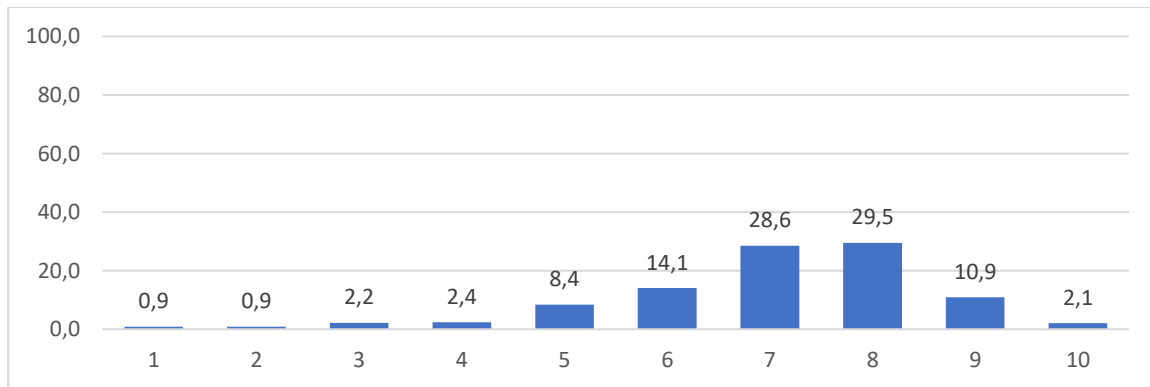
Grafiek 2. Gemiddelde waardering voor de aantrekkelijkheid van de woonomgeving naar wijk/buurt en het gemiddelde voor Zoetermeer

3.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

Gemiddeld waarden de respondenten de *kwaliteit van het onderhoud* in hun directe woonomgeving met een rapportcijfer **7,0** (in 2020 7,1 en in 2018 en 2019 6,8). In totaal geeft 15% een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder) en 85% een 6 of meer. Relatief de meeste respondenten (30%) geven een rapportcijfer 8.

Grafiek 3. Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving (n=907) per gegeven rapportcijfer in % van het totaal (1=zeer laag t/m 10=zeer hoog)

In de tijd gezien varieert het gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving in de periode 2012 tot en met 2021 tussen een **6,4** (2013, 2016 en 2017) en een **7,1** (2020).

De laagste gemiddelde waardering wordt gegeven door respondenten uit Palenstein (5,9). Gemiddelde de hoogste waardering voor de kwaliteit van het onderhoud wordt gegeven door respondenten uit achtereenvolgens Noordhove-west (7,6), Oosterheem-zw (7,5), Rokkeveen-west (7,4), Oosterheem-no, Rokkeveen-oost (7,4) en de Leyens (7,3).

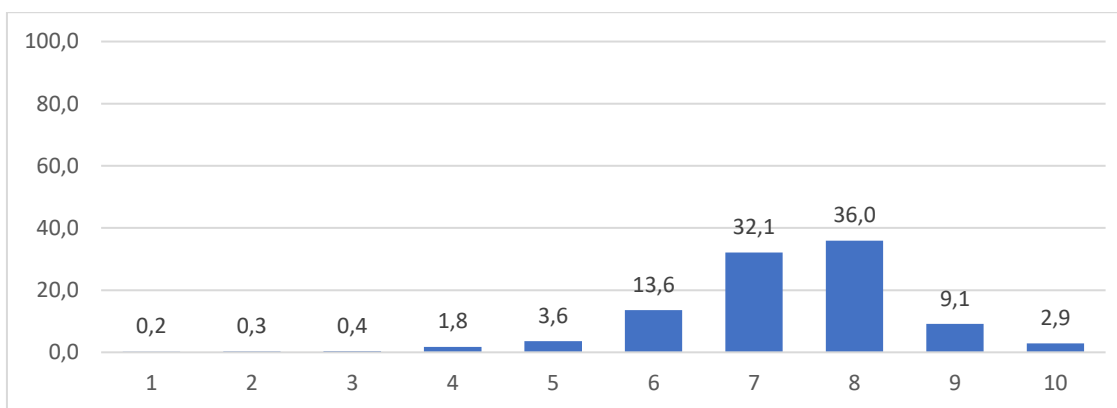
Tabel 1. Gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving van 2012 t/m 2021

	jaar									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddeld Rapportcijfer	6,5	6,4	6,5	6,7	6,4	6,4	6,8	6,8	7,1	7,0
Aantal Respondenten	1139	1123	1127	1108	909	990	1046	1052	1084	907

3.3 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra

Gemiddeld waarden de respondenten de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) met een rapportcijfer **7,3** (in 2020 en 2019: 7,2). In totaal geeft 6% een onvoldoende (5 of minder) en 94% een voldoende rapportcijfer (6 of meer).

Grafiek 4. Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) in rapportcijfers (1=zeer laag t/m 10=zeer hoog) (n=898)

Het gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) varieert tussen 2012 en 2021 tussen de 6,8 (2013) en een 7,3 (2018, 2020 en 2021).

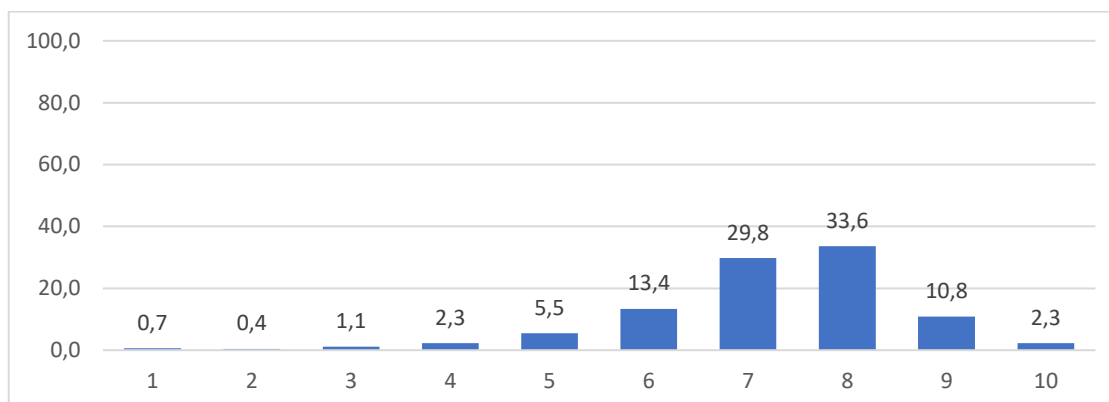
Tabel 2. Gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) van 2011 tot en met 2021

	jaar									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddeld rapportcijfer	6,9	6,8	6,9	7,0	6,9	7,0	7,3	7,2	7,3	7,3
Aantal respondenten	1122	1101	1114	1194	889	962	1002	1035	1084	898

3.4 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden

De kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden wordt gemiddeld met een rapportcijfer **7,2** (7,3 in 2020 en 7,1 in 2019) gewaardeerd. In totaal geeft 10% van de respondenten hiervoor een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder) en 90% een voldoende rapportcijfer (6 of meer).

Grafiek 5. Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden (n=904) per gegeven rapportcijfer (1=zeer laag t/m 10=zeer hoog)

In de tijd gezien varieert het gemiddelde rapportcijfer van de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden tussen een 6,6 (in 2012 en 2013) en een 7,3 (in 2018 en 2020).

Tabel 3. Gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden van 2012 tot en met 2021

	jaar									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddeld Rapportcijfer	6,6	6,6	6,7	6,8	6,7	6,8	7,3	7,1	7,3	7,2
Aantal respondenten	1105	1087	1102	1090	888	949	1016	1043	1068	904

De respondenten mochten hun gegeven rapportcijfers voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving, het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) en het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden toelichten. Zie bijlage 3 tabel X4.

4

WAARDERING VOOR HET GROEN

4.1 waardering voor buurt-, wijk-, stads- en regiogroen

Aan alle respondenten is gevraagd hun waardering voor het groen in hun woonomgeving (buurtgroen), wijk (wijkgroen), Zoetermeer (stadsgroen) en de regio (regiogroen) uit te drukken in een rapportcijfer. Deze waardering maakt sinds 2015 deel uit van de omnibusenquête/ stadspeiling.

Uit de volgende tabel blijkt dat net als in de voorgaande jaren het groen in de regio (regiogroen) gemiddeld het hoogst (**8,0**) gewaardeerd wordt. Het groen in de woonomgeving (buurtgroen) en het groen in de wijk wordt met een gemiddelde waardering van een **7,5** het laagst gewaardeerd.

Tabel 4. Gemiddelde waardering voor het groen in de woonomgeving, wijk, Zoetermeer en de regio van 2015 t/m 2021

Waardering voor:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
het groen in de woonomgeving (buurtgroen)	7,0 (n=1128)	6,7 (n=899)	7,0 (n=977)	7,3 (n=1040)	7,4 (n=1054)	7,5 (n=1094)	7,6 (n=907)
het groen in de wijk (wijkgroen):	6,8 (n=1129)	6,8 (n=897)	7,1 (n=975)	7,4 (n=1034)	7,4 (n=1047)	7,5 (n=1088)	7,5 (n=904)
het groen in de grotere groengebieden in Zoetermeer (het stadsgroen zoals sportvelden, grotere speelvoorzieningen, wijktuinen, stadsparken, stadsboerderijen en het groen langs wegen, water etc.):	7,4 (n=1067)	7,2 (n=835)	7,4 (n=929)	7,5 (n=977)	7,6 (n=997)	7,8 (n=1058)	7,8 (n=867)
het groen in de regio (regiogroen : de grotere groengebieden rond Zoetermeer zoals bv. regioparken als Buytenhout, Land van Wijk en Wouden, Bentwoud en Rottemeren)	7,6 (n=958)	7,4 (n=766)	7,6 (n=856)	7,8 (n=893)	7,8 (n=896)	8,1 (n=976)	8,0 (n=827)

4.2 waardering voor de groene kwaliteit van Zoetermeer

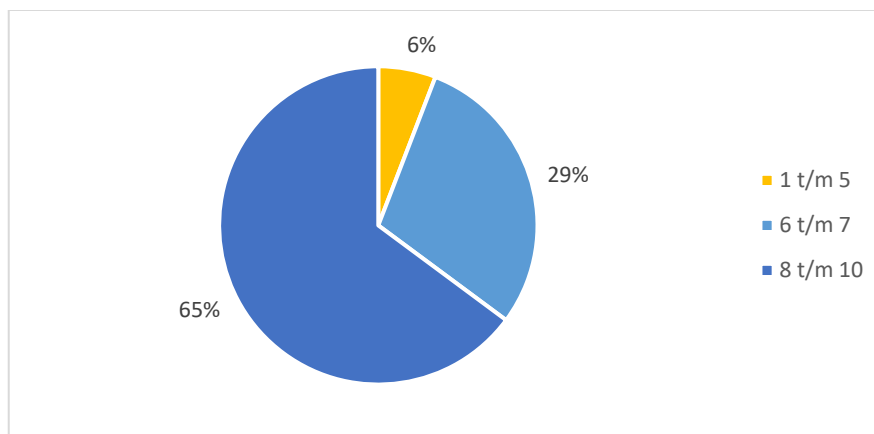
De totale waardering voor de groene kwaliteit (buurtgroen, wijkgroen, stadsgroen en regiogroen) van de stad is in 2021 net als in 2020 gemiddeld een **7,7** (in 2018 en 2019 een 7,5).

Tabel 5. Gemiddelde waardering voor de groene kwaliteit van Zoetermeer (buurtgroen, wijkgroen, stadsgroen en regiogroen) van 2015 t/m 2021

Gemiddelde waardering voor:	jaar						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
de groene kwaliteit van Zoetermeer	7,2	7,0	7,3	7,5	7,5	7,7	7,7

In totaal geeft 6% van de respondenten een rapportcijfer van een 5 of lager voor de groene kwaliteit van Zoetermeer, 29% een rapportcijfer 6 of 7 en 65% een rapportcijfer 8 of hoger.

Grafiek 6. Waardering voor de groene kwaliteit in rapportcijfers 1 t/m 5, 6 of 7 en 8 t/m 10

5

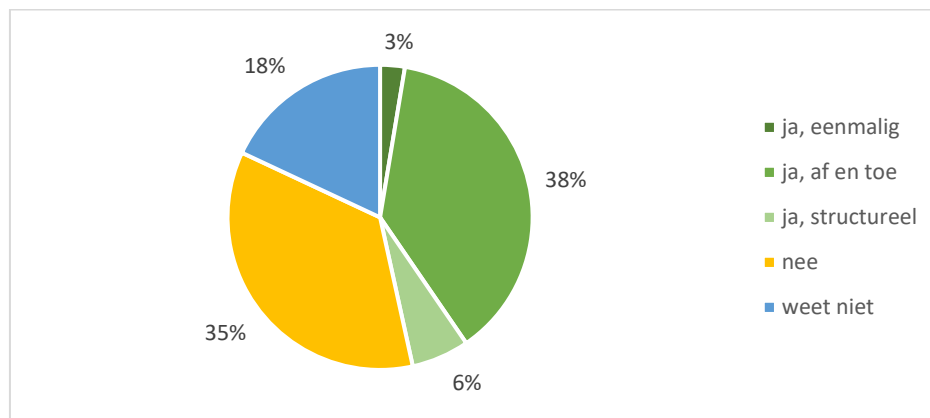
BETROKKENHEID BIJ DE OPENBARE RUIMTE

5.1 hulp bij het beheer en onderhoud

Net als in de voorgaande jaren is aan de respondenten gevraagd of ze zelf bereid zijn om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving.

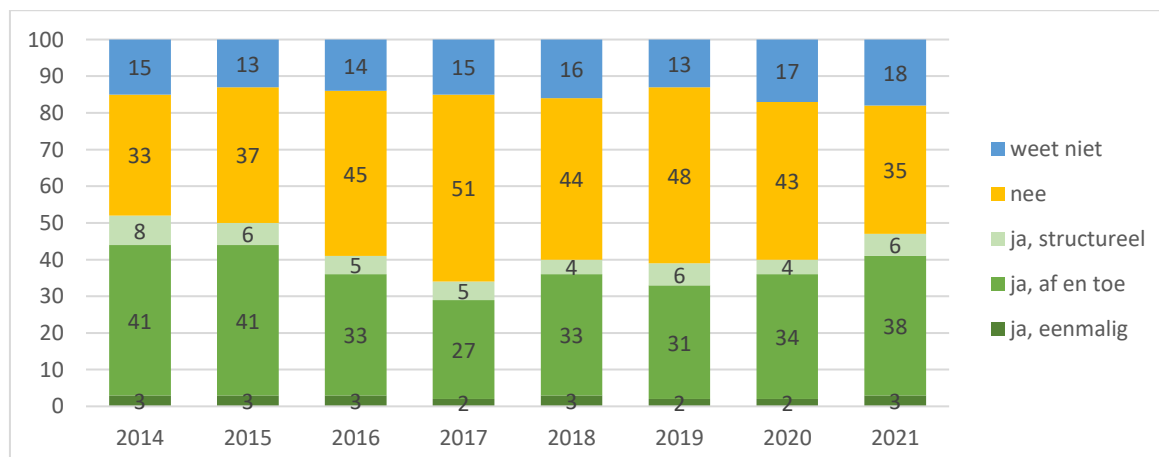
In 2021 is 47% van de respondenten bereid (eenmalig, af en toe of structureel) mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving (2020: 41% en 2019: 39%). In de volgende grafiek staat de eventuele bereidheid tot meehelpen weergegeven. Het merendeel van de bereidwillige respondenten, wil dit maar af en toe (38%), 6% wil het structureel en 3% alleen eenmalig,

Grafiek 7. Eventuele bereidheid om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving (n=915)

Zoals in de volgende grafiek valt te zien is de bereidheid om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving dit jaar ten opzichte van de vorige vijf jaren toegenomen (zie ook tabel X5 in bijlage 3).

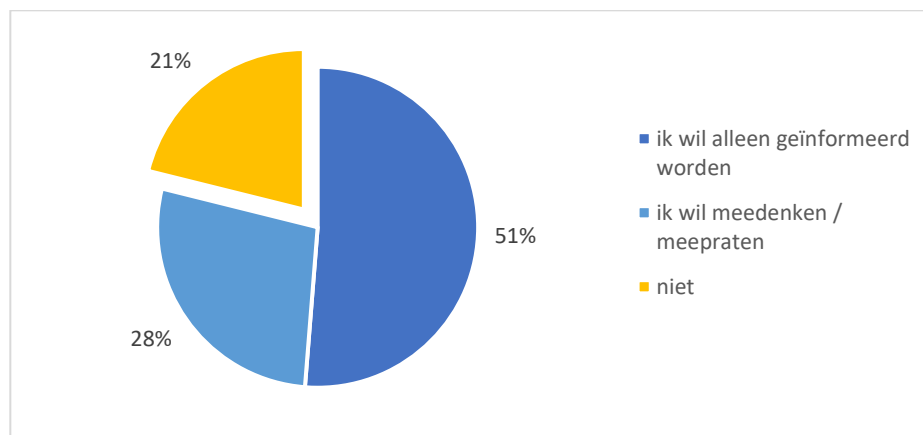
Grafiek 8. Bereidheid om al of niet mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving tussen 2014 en 2021 in % van het totaal per jaar

5.2 betrokken bij veranderingen in de openbare ruimte

Aan alle respondenten is gevraagd hoe ze geïnformeerd willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte. Meer dan de helft wil (51%) alleen geïnformeerd worden; 28% wil meedenken/meepraten en 21% zegt niet betrokken te willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte.

Grafiek 9. Wijze waarop men het liefst betrokken wil worden bij veranderingen in de openbare ruimte (n=909)

Aan alle 717 respondenten die bij veranderingen in de openbare ruimte geïnformeerd willen worden en/of willen meedenken/ meepraten, is gevraagd via welke informatiebronnen ze geïnformeerd willen worden van wijzigingen in de openbare ruimte in hun buurt (zoals wijzigingen in de bestrating, wijzigingen in het openbaar groen en/of wijzigingen in de inrichting van speelplekken).

Meer dan driekwart van hen (78%) geeft er de voorkeur aan deze informatie via een brief aan huis te ontvangen (74% in 2020). Voor 42% (35% in 2020) zou dat ook via een huis-aan-huis blad kunnen gebeuren. Bij een andere informatiebron die men kan invullen, wordt vooral informatie via de e-mail genoemd.

Tabel 6. Informatiebron via welke men geïnformeerd wil worden over veranderingen in de openbare ruimte (n=717)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde informatiebron	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
Via een brief aan huis	558	78,3%
Via www.zoetermeer.nl, de website van de gemeente Zoetermeer	121	17,0%
Via Doe mee (www.doemee.zoetermeer.nl)	17	2,4%
Via een wijkwebsite	70	9,8%
Via de Facebookpagina van de gemeente Zoetermeer	92	12,9%
Via een huis-aan-huisblad	300	42,1%
Via een andere informatiebron, namelijk: (zie bijlage 3 tabel X6)	71	10,0%
Weet niet	14	2,0%

Totaal aantal respondenten: 713
Geen antwoord: 4 respondenten

5.3 vies, kapot of onveilig

Van de respondenten heeft 68% (69% in 2020 en 71% in 2019) in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens te maken gehad met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte (zoals bijvoorbeeld overhangend groen, losliggende stoeptegels, volle prullenbakken, zwerfafval etc.).

Grafiek 10. Percentage respondenten dat in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens te maken heeft gehad met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte (n=919)

Wordt een indeling van de ervaren overlast (van iets dat vies, kapot of onveilig was) naar buurt gemaakt, dan blijkt dat met name respondenten uit Seghwaert-noordoost (79%), Palenstein (78%), Buytenwegh (77%) Meerzicht-west (76%), Oosterheem-zuidwest (71%) en Stadscentrum (71%) ruim meer dan gemiddeld wel eens te maken hadden met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte. Zie bijlage 3 tabel X7 voor een overzicht van alle buurten. Zie tabel X8 in bijlage 3 voor een overzicht van de resultaten van 2018 t/m 2021.

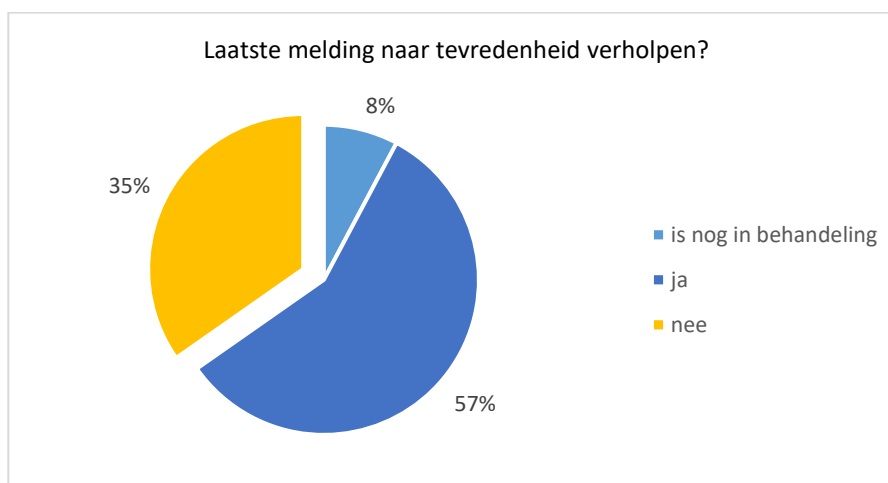
5.4 melding van overlast

Van de 629 respondenten vulden er zes niet in of ze de ervaren overlast meldden bij de gemeente. Van de overige 623 respondenten zei 31% (193 respondenten) de ervaren overlast gemeld te hebben bij de gemeente en 69% (430 respondenten) deden dat niet.

Ook van 2017 tot en met 2020 is gevraagd of de respondenten de ervaren overlast wel eens hebben gemeld bij de gemeente. Ook toen lag dit percentage op rond een derde van de respondenten.

Van de 193 respondenten die een melding deden, gaf 8% aan dat hun laatste melding nog in behandeling is. Bij 58% is de laatste melding naar tevredenheid verholpen en bij 35% niet.

Grafiek 11. Is uw laatste melding naar tevredenheid verholpen? (n=239)

Respondenten die (nog) geen melding deden (430 respondenten), is gevraagd waarom ze het niet meldden bij de gemeente. Van de 420 respondenten die een antwoord invulden, zei 34% een andere reden te hebben dan de genoemde. Voor een derde was niet duidelijk waar ze dit moesten melden. Daarnaast denkt 19% dat er toch niets mee gedaan wordt, heeft 11% het zelf opgelost en heeft 3% het aan iemand anders doorgegeven.

Tabel 7. Genoemde reden om de ervaren overlast niet te melden bij de gemeente (n=430)

Genoemde reden:	Aantal	In % van het totaal
Ik heb het zelf opgelost	48	11,4%
Ik heb het aan iemand anders doorgegeven	12	2,9%
Er wordt toch niets mee gedaan	78	18,6%
Ik wist niet waar ik het moest melden	140	33,3%
Andere reden	142	33,8%
Subtotaal	420	
Geen antwoord	10	100,0%
Totaal	430	

6

ZWERFAFVAL

Zwerfafval is de rommel die ligt op plekken waar iedereen kan komen: in de straat, in het groen, op het schoolplein, in het winkelcentrum zoals verpakkingen, blikjes, peuken, klokhuizen: alles wat ook in een afvalbak zou kunnen. Als er eenmaal ergens zwerfafval ligt, wordt het al snel veel meer. Zwerfafval kan schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu.

6.1 opruimen zwerfafval

Aan alle respondenten is gevraagd of ze wel eens zwerfafval opruimen in Zoetermeer en zo ja, waar dat is.

Van de 917 respondenten die de vraag invulden, zegt 35% (32% in 2020) nooit zwerfafval op te ruimen. Van de overige respondenten zegt 60% in ieder geval wel eens zwerfafval op te ruimen in de directe woonomgeving/straat. Daarna wordt het zwerfafval het meest opgeruimd in park/ speeltuin of recreatiegebied (14%).

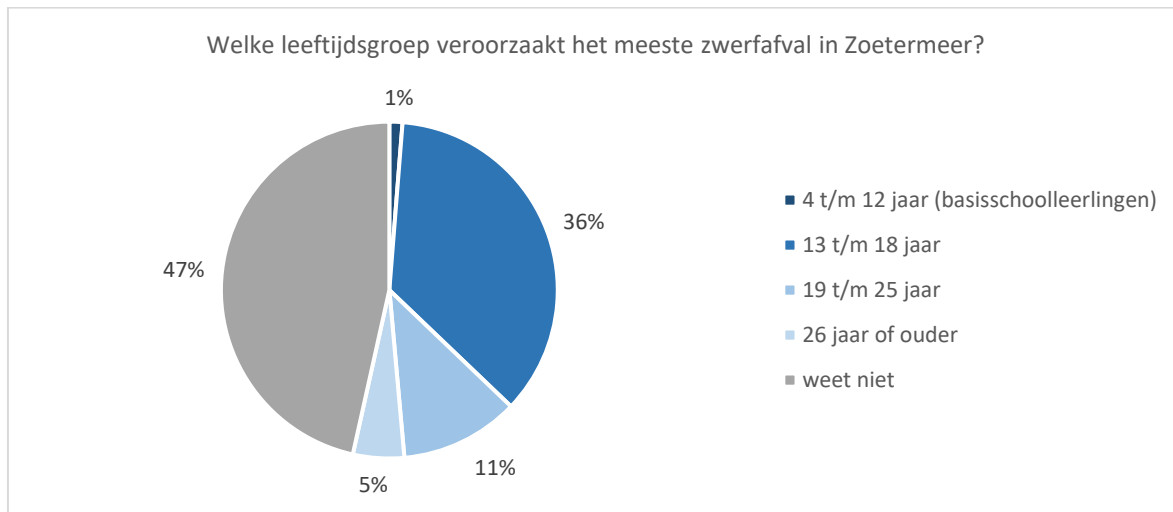
Tabel 8. Al of niet opruimen van zwerfafval in Zoetermeer (n=917) en op welke plek(ken)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde plek	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
ja, in mijn directe woonomgeving/ straat	553	60,3%
ja, in een winkelcentrum	59	6,4%
ja, in een plantsoen	79	8,6%
ja, in een park/ speeltuin/ recreatiegebied	131	14,3%
ja, op een schoolplein	43	4,7%
nee	316	34,5%
Totaal aantal respondenten: 917		

Als gevraagd wordt welke leeftijdsgroep het meeste zwerfafval in Zoetermeer veroorzaakt dan noemt 36% 13 t/m 18-jarigen. Ook in 2020 was dit de meest genoemde groep (toen genoemd door 40% van de respondenten. In totaal geeft 47% (41% in 2020) aan niet te weten wie het meeste zwerfafval veroorzaakt.

Grafiek 12. De volgens respondenten grootste veroorzakers van zwerfafval in Zoetermeer (n=1019)

6.2 weggooien van afval

Net als in de twee voorgaande jaren is gevraagd of de respondenten het afval, als ze buiten zijn in Zoetermeer, altijd in een afvalbak gooien of meenemen. Van de 921 respondenten die de vraag invulden, zegt 92% (849 respondenten) dat *altijd* te doen, 6% bijna altijd en 1% meestal wel. Slechts 1% van de respondenten zegt het afval meestal niet, bijna nooit of nooit in een afvalbak te gooien in Zoetermeer (8 respondenten).

In 2020 zei 91% van de respondenten het afval als ze buiten zijn in Zoetermeer altijd in een afvalbak te gooien of mee te nemen.

Tabel 9. Aantal en percentage respondenten dat al of niet aangeeft het afval buiten in Zoetermeer altijd in een afvalbak te gooien (of nee te nemen)

Genoemde reden:	Aantal	In % van het totaal
ja, altijd	849	92,2%
bijna altijd	51	5,5%
meestal wel	11	1,2%
meestal niet	2	0,2%
bijna nooit	1	0,1%
nooit	5	0,5%
weet niet	2	0,2%
Subtotaal	921	100,0%
Geen antwoord	5	
Totaal	926	

Alleen aan de respondenten die hun afval niet of niet altijd in een afvalbak gooien als ze buiten zijn of meenemen of weet niet invulden (in totaal 72 respondenten) is gevraagd of ze wel eens afval achterlaten in de openbare ruimte. Van hen beantwoordden er 71 de vraag waarvan er 22 zeggen wel eens afval in de openbare ruimte achter te laten. De overige respondenten zeggen dat niet te doen (48 respondenten) of weten het niet (1 respondent).

Gevraagd naar de plekken waar men wel eens afval achterlaat in de openbare ruimte, zegt 68% (15 respondenten) dat te doen bij een (over)volle afvalbak en 27% (6 respondenten) op een plek waar het afval regelmatig verwijderd wordt.

Tabel 10. Genoemde plekken waar men zelf wel eens afval achterlaat in de openbare ruimte (n=14)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde plek	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
Bij een (over)volle afvalbak	15	68,2%
Een plek waar al meer troep ligt	-	-
Ergens in een hoekje	-	-
Een plek die toch al rommelig is	1	4,5%
Een plek waar het afval regelmatig verwijderd wordt	6	27,3%
Een plek waar nergens een afvalbak in de buurt is	3	13,6%
Een plek in het groen waar al meer groenafval ligt	1	4,5%
Anders, namelijk:	4	18,2%
- Door overmatig alcoholverbruik in combinatie met geen afvalbak in de buurt		
- Een peuk of straat andere niet		
- Peuken, Er is bijna nooit een mogelijkheid om deze weg te gooien		
- <i>(geen antwoord)</i>		
Totaal aantal respondenten: 22		

6.3 betrekken van inwoners bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving

Het is belangrijk dat er zo min mogelijk zwerfafval in de directe woonomgeving aanwezig is. De gemeente wil dan ook graag weten hoe inwoners (meer) kunnen worden betrokken om zwerfafval in hun directe woonomgeving te verminderen.

Uit de volgende tabel blijkt dat 63% (62% in 2020) van de respondenten denkt dat zou kunnen door meer afvalbakken te plaatsen. Daarnaast ziet meer dan de helft van hen (53%) iets in het bestraffen van slecht gedrag (door meer handhaving) (53% in 2020).

Tabel 11. Genoemde maatregelen om inwoners (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving (n=916)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde maatregel:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
Door meer afvalbakken te plaatsen	581	63,4%
Door schoon gedrag te belonen	248	27,1%
Door ze (meer) bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu	277	30,2%
Door slecht gedrag te bestraffen (meer handhaving)	484	52,8%
Anders (zie bijlage 3 tabel X9)	68	7,4%
Totaal aantal respondenten: 916		

6.4 betrokkenheid winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties bij het verminderen zwerfafval in hun omgeving

Vervolgens is gevraagd hoe winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties in Zoetermeer (nog) meer betrokken kunnen worden bij het verminderen van zwerfafval in hun omgeving.

Ook hier geven de meeste respondenten (63%) aan dat het plaatsen van meer afvalbakken in hun buurt in oplossing kunnen zijn (62% in 2020). Daarnaast scoort ook hier hoog het meer handhavend optreden (43%). Dit was ook 43% in 2020.

Tabel 12. Genoemde maatregelen om winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun omgeving (n=915)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde maatregel:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
Door meer afvalbakken in hun buurt te plaatsen	577	63,1%
Door schoon gedrag te belonen	234	25,6%
Door ze (meer) bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu	215	23,5%
Door de kosten van het opruimen van door hen veroorzaakt zwerfafval door te belasten	280	30,6%
Door meer handhavend op te treden	392	42,8%
Anders, namelijk: (zie bijlage 3 tabel X10)	51	5,6%
Totaal aantal respondenten: 915		

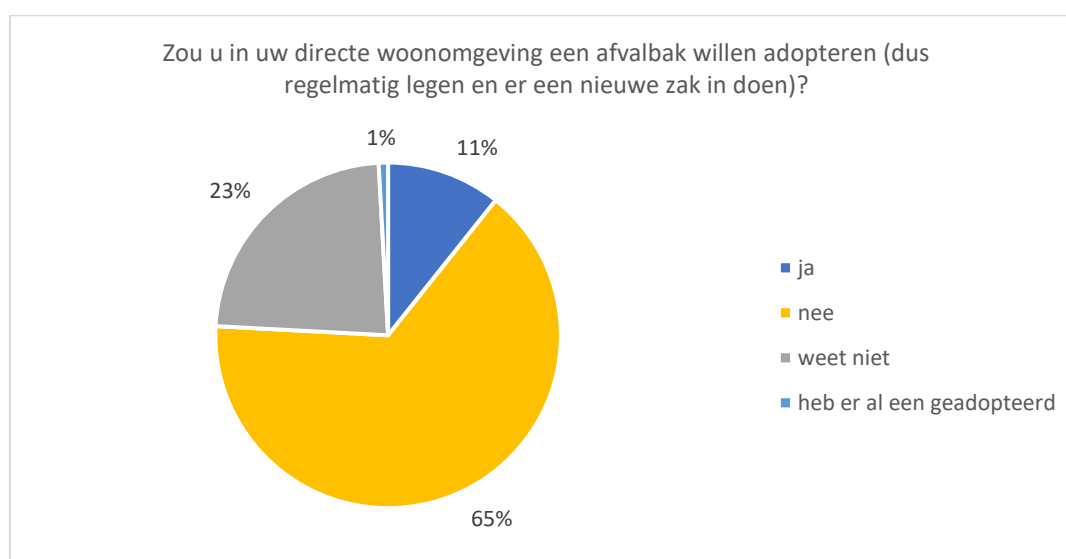
6.5 adopteren van een afvalbak

Op veel plaatsen in Zoetermeer kunnen inwoners, door het indienen van een verzoek via de website van de gemeente, een extra afvalbak laten plaatsen in de openbare ruimte om zwerfafval te verminderen. Degene die de extra afvalbak aanvraagt, adopteert hem; dat wil zeggen dat hij/zij deze regelmatig leegt en er een schone afvalzak indoet.

Aan alle respondenten is gevraagd of ze in hun directe woonomgeving een afvalbak zouden willen adopteren (dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen).

Van de 915 respondenten die de vraag invulden, zeggen er 98 (11%) een afvalbak te willen adopteren in hun directe woonomgeving (9% in 2020). De overige respondenten willen dat niet (65%), weten het niet (23%) of zeggen er al een geadopteerd te hebben (1%).

Grafiek 13. Bereidheid om een afvalbak te adopteren in de directe woonomgeving (n=915)

6.6 gescheiden weggoien van afval in de openbare ruimte

De gemeente zou in de openbare ruimte afvalbakken neer kunnen zetten waar men bijvoorbeeld plastic verpakkingen, blikjes en drinkpakken (PBD) en restafval gescheiden in zou kunnen weggoien.

Van de respondenten (n=918) zegt 90% (89% in 2020), als deze afvalbakken er zijn, het afval er gescheiden in weg te gooien, 6% (5% in 2020) zou dat niet doen en 5% weet niet of ze dat dan zouden doen.

6.7 bekendheid project 'Schoon is gewoon'

Het project 'Schoon is gewoon' is een project dat is opgezet om zwerfafval te verminderen in Zoetermeer.

Gevraagd naar de bekendheid van het project blijkt dat iets meer dan een vijfde van de respondenten (22%) wel eens van het project gehoord heeft (20% in 2020, 25% in 2019). De overige respondenten (78%) waren er niet van op de hoogte.

Grafiek 14. % respondenten dat wel eens gehoord heeft van het project 'Schoon is gewoon'(n=918)

7

ADOPTIEGROEN EN GEVELTUINEN

7.1 adopteren van openbaar groen

De gemeente stelt inwoners in de gelegenheid om een stukje openbaar groen in hun woonomgeving te adopteren om iets meer kleur aan te brengen in het vaak sobere openbaar groen. Dit betekent dat men zelf de planten kiest en plant en het onderhoud ervan verzorgt. Men moet dan dus zelf snoeien, maaien en onkruid verwijderen e.d. Het plantklaar maken van de grond en de aanschaf van de planten bij de start van een nieuw project komt voor rekening van de gemeente.

Van de 918 respondenten die de vraag invulden bleek 57% (47% in 2020) er van op de hoogte te zijn dat men in Zoetermeer een stukje openbaar groen kan adopteren. De overige 43% was er niet van op de hoogte.

Alle 519 respondenten die op de hoogte waren, is gevraagd of ze een stukje openbaar groen geadopteerd hebben. Dat heeft 15% (12% in 2020) al of niet met buurtgenoten gedaan. De overige 85% niet.

Bijna twee derde (65%) van de respondenten die, al of niet met buurtgenoten, een stukje groen adopteerden deed dat vooral om het aanzien/ de uitstraling van de straat/ buurt te verbeteren (59% in 2020). Daarnaast besloot 36% (38% in 2020) dit te doen voor meer variatie in planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken en voor 25% (30%) was de reden dat ze het leuk/ gezellig vinden om samen met hun buurtgenoten iets te doen voor hun buurt.

Tabel 13. Genoemde reden om al of niet met buurtgenoten een stukje groen te adopteren (n=81)

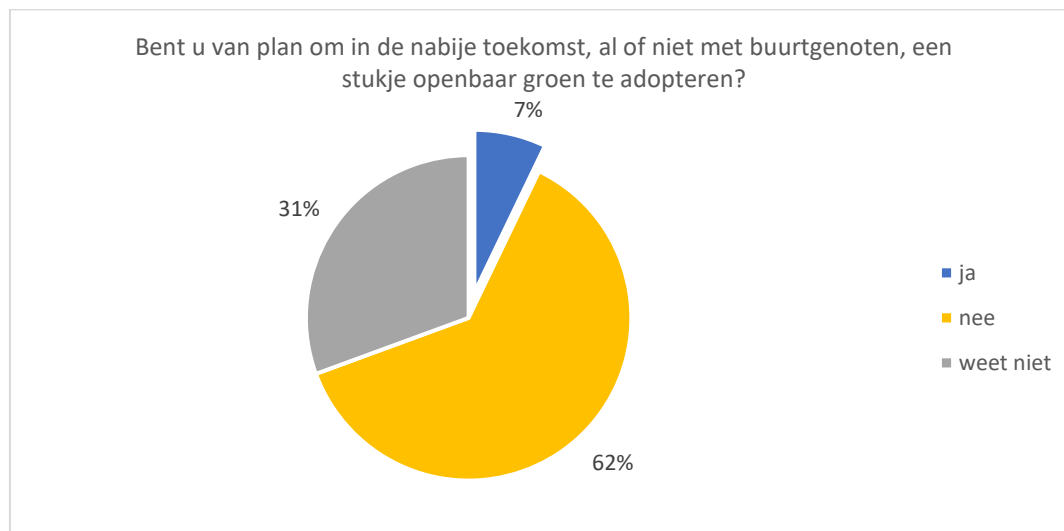
- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde reden voor het adopteren van groen:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
Ik vind het leuk/ gezellig om samen met mijn buurtgenoten iets te doen voor mijn buurt	20	25,6%
Ik wil het aanzien/ de uitstraling van mijn straat/ buurt verbeteren	51	65,4%
Ik wil meer variatie in de planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken	29	37,2%
Ik wil dat dit stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente doet (snoeien, schoffelen etc.)	20	25,6%
Ik wil de overlast van bijvoorbeeld hondenpoep en/of zwerfvuil in dit stukje openbaar groen beperken	12	15,4%
Ik vind het huidige openbaar groen saai	12	15,4%
Andere reden, namelijk:	5	6,4%
• <i>het stukje was al geadopteerd voordat ik in de straat kwam wonen</i>		
• <i>het vormt de verbinding tussen mijn tuin en de straat (heg)</i>		
• <i>kattenpoep</i>		
• <i>wij houden al circa 35 jaar een bloembak in de straat bij en kopen planten om het een leuker aanzien te geven</i>		
• <i>(geen antwoord)</i>		
Weet niet	9	11,5%
Totaal aantal respondenten: 81		

Aan alle respondenten die niet wisten dat het mogelijk was om openbaar groen te adopteren (399 respondenten) of die het wel wisten en nog geen stukje openbaar groen adopteerden (441 respondenten), is gevraagd of ze van plan zijn om in de nabije toekomst wel of niet met buurtgenoten, een stukje openbaar groen te adopteren.

Uit de resultaten blijkt dat van degenen die de vraag invulden (827 respondenten) 7% dat net als in 2020 van plan is, 62% niet (58% in 2020) en 31% (35% in 2020) het nog niet weet.

Grafiek 15. Percentage respondenten dat al of niet van plan is om in de nabije toekomst, af of niet met buurtgenoten, een stukje groen te adopteren (n=827)

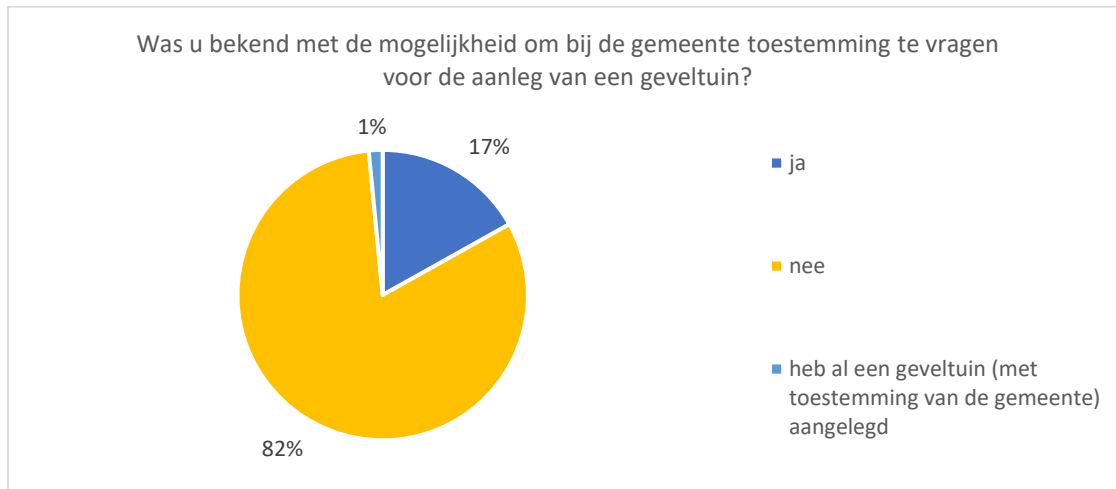
7.2 bekendheid aanvragen van aanleg van een geveltuin

Een geveltuin is een smalle strook van ongeveer 30 tot 45 cm groen in de openbare ruimte langs bijvoorbeeld de gevel van een schuurtje of woning, die beplant wordt. Geveltuinen zorgen voor een gezonder leefklimaat, een groenere straat, afvoer van regenwater, meer sociale interactie tussen bewoners en een prettigere omgeving voor insecten en vogels. Er zijn veel voordelen om een geveltuin aan te (laten) leggen.

Voor het aanleggen van een geveltuin in de openbare ruimte heeft men toestemming nodig van de gemeente. Het enige dat de gemeente daarna vraagt is dat men het gevelgroen onderhoudt. Dus onkruid en zwerfafval uit de geveltuin verwijdert en zo nodig af en toe water geeft tijdens droge periodes.

Van de respondenten was 17% (18% in 2020) op de hoogte van de mogelijkheid om bij de gemeente toestemming te vragen voor de aanleg van een geveltuin. Daarnaast zei 2% al een geveltuin te hebben aangelegd met toestemming van de gemeente.

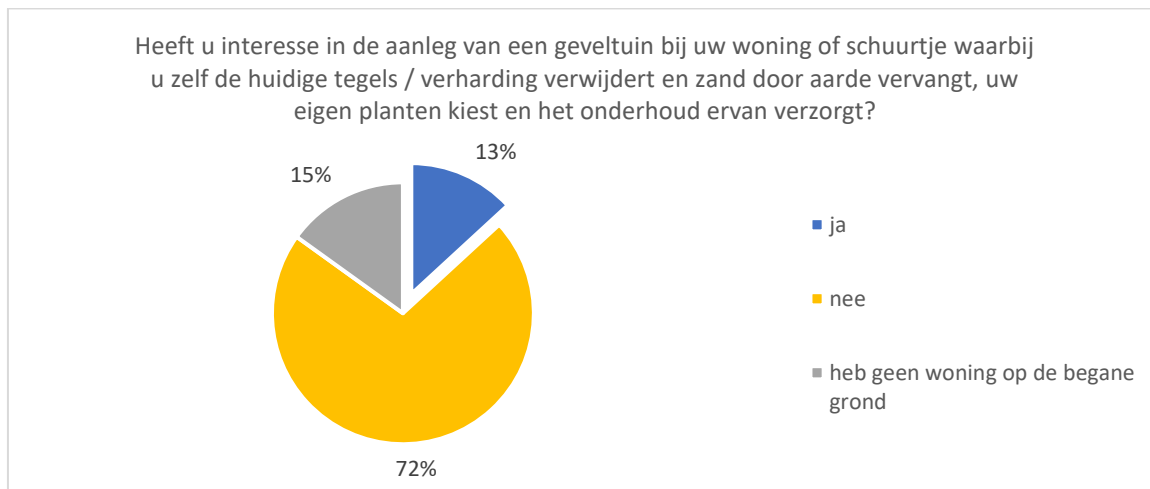
Grafiek 16. Percentage respondenten dat al of niet op de hoogte is van de mogelijkheid om bij de gemeente toestemming te vragen voor het aanleggen van een geveltuin (n=912)

7.3 interesse in het zelf aanleggen van een geveltuin

Er blijkt bij 13% van de respondenten (10% in 2020) die nu nog geen geveltuin hebben bij hun woning of schuurtje hebben, interesse te zijn voor de aanleg van een dergelijke geveltuin. Dat wil zeggen dat men zelf de huidige tegels/ verharding verwijdert, zand door aarde vervangt, eigen planten kiest en de geveltuin zelf onderhoudt.

Grafiek 17. Percentage respondenten dat interesse heeft in de aanleg van een geveltuin bij hun woning of schuurtje waarbij ze zelf de huidige tegels/ verharding verwijderen en zand door aarde vervangen, eigen planten kiezen en het onderhoud zelf te verzorgen (n=889)

Als de respondenten buiten beschouwing worden gelaten die geen woning op de begane grond hebben (134 respondenten), dan zouden 117 respondenten (15%) wel en 638 respondenten (85%) geen interesse hebben om zelf een geveltuin aan te leggen en te onderhouden.

7.4 interesse in het aanleggen van een geveltuin in samenwerking met een aannemer

Vervolgens is aan alle respondenten, die *geen* interesse hebben in het zelf aanleggen van een geveltuin (638 respondenten), gevraagd of ze wel interesse zouden hebben als een aannemer het voorwerk verricht (zoals tegels verwijderen en zand door aarde vervangen) en de eerste zending planten kosteloos wordt geleverd. Vervolgens mag men deze zelf planten en zelf af en toe wat nieuwe planten regelen als dit nodig zou zijn.

Van de 632 respondenten die de vraag invulden zou 10% (8% in 2020) onder die voorwaarden wel interesse hebben in de aanleg van een geveltuin. De overige respondenten zeggen ook dan geen interesse te hebben (80%) of weten het niet (10%).

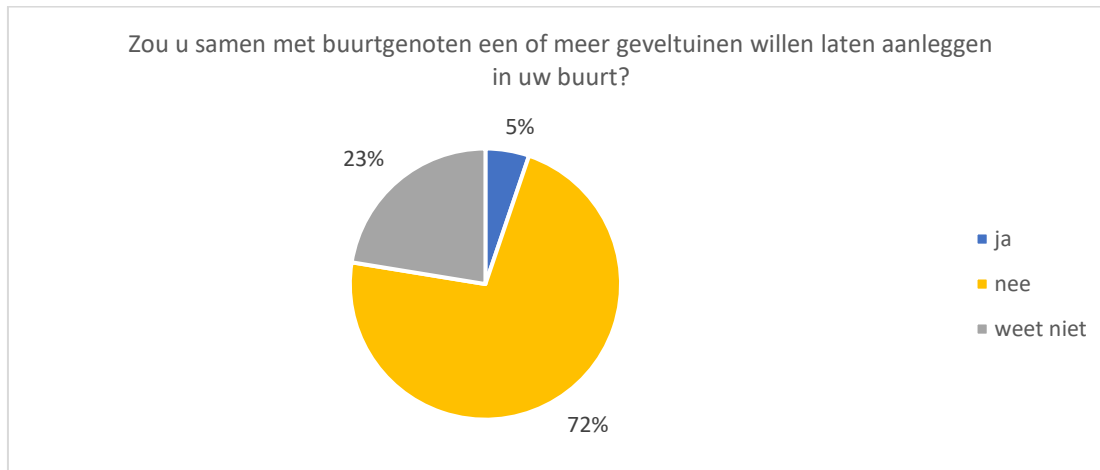
Grafiek 18. Percentage respondenten dat interesse heeft in de aanleg van een geveltuin als een aannemer het voorwerk verricht (zoals tegels verwijderen en zand door aarde vervangen) en de eerste zending planten kosteloos wordt geleverd. Vervolgens mag men deze zelf planten en regelt men zelf af en toe wat nieuwe planten als dit nodig mocht zijn (n=632)

7.5 interesse in het laten aanleggen van een geveltuin samen met buurtgenoten

Aan alle 638 respondenten die geen interesse hebben in het zelf aanleggen van een geveltuin is gevraagd of ze wel samen met buurtgenoten een of meer geveltuinen willen laten aanleggen in hun buurt. Er zijn vijf respondenten die geen antwoord invulden. Van de overige 635 respondenten zouden er 33 (5%) samen met buurtgenoten één of meer geveltuinen willen laten aanleggen in hun buurt. In totaal wil 72% (458 respondenten) dat niet en 22% (142 respondenten) weet het niet.

Grafiek 19. Percentage respondentent dat al of niet samen met buurtgenoten een of meer geveltuinen willen laten aanleggen in hun buurt (n=633)

7.6 bekendheid locaties met adoptiegroen of gevelgroen

Aan alle respondentent die nu nog geen geveltuin hebben aangelegd met toestemming van de gemeente, is gevraagd of ze een of meer locaties in Zoetermeer kennen met adoptiegroen of gevelgroen. Van de 894 respondentent die de vraag invulden zegt 43% (385 respondentent) bekend te zijn met dergelijke locaties. De overige 57% (509 respondentent) is dat niet.

Aan alle respondentent is tenslotte gevraagd wat men er van vindt dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen. Van de 907 respondentent die de vraag beantwoordden zijn de meesten (71%) (61% in 2020) van mening dat het fijn is dat de gemeente deze mogelijkheid biedt.

Tabel 14. Mening van de respondentent over het feit dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen (n=907)

Mening:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal
het is fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt	642	70,8%
dat maakt me niet uit	75	8,3%
ik vind inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente anders, namelijk: (zij bijlage 3 tabel X11)	143	15,8%
weet niet	26	2,9%
	21	2,3%
Totaal	907	100%

BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 926 respondenten uit de stadspeiling 2021 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp openbare ruimte of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 926 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,0% en de 33,0%.
- stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 36,4% en 63,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
926	1,9	2,6	3,0	3,2	3,2

BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons

In de onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *seks* en *leeftijd*.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2021);
- de personen in steekproef B (per 1-9-2021);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd, in % van:

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr.	8,8%	13,0%	5,2%
Vrouw 18 < 30 jr.	8,4%	13,6%	5,7%
Anders 18 <30 jr.	-	-	0,2%
Man 30 < 40 jr.	7,8%	9,9%	5,0%
Vrouw 30 < 40 jr.	8,3%	11,3%	9,8%
Anders 30 < 40 jr.	-	-	0,2%
Man 40 < 50 jr.	7,4%	9,0%	7,8%
Vrouw 40 < 50 jr.	8,0%	8,6%	8,9%
Anders, 40 < 50 jr.	-	-	0,2%
Man 50 <65	12,7%	8,9%	11,6%
Vrouw 50 <65	13,9%	9,9%	13,8%
Anders, 50 <65 jr.	-	-	0,1%
Man 65 jr. en ouder	11,6%	7,7%	17,6%
Vrouw 65 jr. en ouder	13,2%	8,2%	13,6%
Anders, 65 jr., en ouder	-	-	0,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	99.856	4.000	920

* 6 van de 926 respondenten uit 2021 hebben hun geslacht en/of leeftijd niet opgegeven

BIJLAGE 3. TABELLEN

Tabel X1. Waardering van de respondenten per buurt voor de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving in een rapportcijfer van 1 t/m 10 (n=910)

Genoemde buurt	Onvoldoende (5 of minder)	voldoende (6 of meer)	gemiddeld rapportcijfer	aantal respondenten
Dorp	20,0%	80,0%	6,96	25
Stadscentrum	14,0%	86,0%	7,16	43
Palenstein	22,2%	77,8%	6,83	18
Driemanspolder	20,0%	80,0%	6,88	40
Meerzicht-west	13,6%	86,4%	7,32	81
Meerzicht-oost	20,9%	79,1%	7,05	43
Buytenwegh	12,0%	88,0%	7,04	92
De Leyens	5,5%	94,5%	7,90	91
Seghwaert-Z-W	7,4%	92,6%	7,43	54
Seghwaert-N-O	15,2%	84,8%	7,23	66
Noordhove-west	0,0%	100,0%	8,28	29
Noordhove-oost	6,3%	93,8%	7,69	32
Rokkeveen-west	3,3%	96,7%	8,18	60
Rokkeveen-oost	3,8%	96,2%	7,88	104
Oosterheem-ZW	4,7%	95,3%	7,77	43
Oosterheem-no overig	10,7%	89,3%	7,67	84 5
Totaal Zoetermeer	10,1%	89,9%	7,52	910

Tabel X2a. Toelichting op de gegeven rapportcijfers 1 t/m 5 voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving:

Toelichting	Aantal
• 1 bouwput	1
• Afgelopen jaren minder aantrekkelijk geworden. Te veel mensen komen wonen uit lagere sociale milieus. Hebben over het algemeen toch andere normen en waarden.	1
• Als de gft bakken 10 meter van je huis staan is dat zomers bij 25 tot 32 graden Celsius geen pretje.	1
• Aso buitenlanders tot diep in de nacht in speeltuin, drugs en drank. Vrouwen alleen lopen om, om niet langs de buitenlanders te hoeven te lopen.	1
• Betaalbaar wonen, maar veel overlast (geluid, drugs...)	1
• Buurt gaat achteruit/ herrie/ rommel en dergelijke. Zeer wisselend koop/huur/sociale huur.	1
• De omgeving is prima, maar heel neutraal.	1
• De Thomas Morelaan is het nieuwe Zandvoort circuit	1
• De Westergo is erg rommelig met lelijke schuttingen, vooral in het stukje waar wij wonen. De wijk Meerzicht gaat sociaal economisch erg achteruit. Ook het Winkelcentrum Meerzicht.	1

<ul style="list-style-type: none"> De wijk oogt niet aantrekkelijk, is overigens momenteel in verandering. Stoor mij mateloos aan het asociale gedrag van bewoners (geluidsoverlast, (wandel)paden afsnijden door grasveldjes, afval dumpen naast, en niet IN, de containers etc. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Door wat er in het nieuws komt. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Een te grote concentratie van huurwoningen met bewoners die geen tijd/energie/middelen/mogelijkheden hebben om de omgeving netjes te houden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Een tijdje geleden heeft de gemeente windschermen geplaatst, die lijken op bed spiralen, het helpt zeker niet de wind te verminderen en het ziet er na die jaren vies en armoedig uit, er zou begroeiing langs en in de schermen komen, die zijn na al die jaren nog niet geplaatst, verder de slechte bestrating voor de deur, het kan strakker gestraat worden 	1
<ul style="list-style-type: none"> Er is altijd lawaai van hulpdiensten en verkeer. Veel criminaliteit in de buurt 	1
<ul style="list-style-type: none"> Er is veel afval, hangjongeren, veel overlast van scooters, gescheiden afval is ver weg, weinig parkeerplekken, lage sociale veiligheid, weinig groen, geuroverlast van de talloze snackbars in de straat. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Er wonen te veel mensen van een niet Nederlandse achtergrond met hun eigen waarden in de omgeving wonen 	1
<ul style="list-style-type: none"> Er wordt in de wijk Palenstein gewerkt aan de nieuwbouw maar te weinig zorg geboden aan de woningen die er staan. De balans tussen oud en nieuw wordt zo groter wat afstand kan veroorzaken tussen de inwoners van een wijk. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Er wordt slecht onderhoudt gepleegd aan de groenvoorzieningen, bestratingen en zwerfafval. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Er wordt veel nieuwbouw geplaatst wat het rommelig maakt. Daarnaast bederft het ook het uitzicht. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Er zijn bouwplannen die de veiligheid van de bewoners in gevaar brengen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Groen is lelijk en wordt niet goed bijgehouden. Veel hondenpoep. Overlast van burens en mensen op straat. Speeltuin wordt slecht onderhouden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Groen wordt zeer slecht bijgehouden. Onkruid tussen de tegels en stenen wordt nauwelijks weggehaald. Wortels van bomen die al oud zijn groeien door tuinen en zorgen voor losliggende stoeptegels. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Groenonderhoud is slecht. Wordt er een keer wat gedaan, wordt het afval achtergelaten. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Groot verschil met de rest zoals met stadshart en dorp 	1
<ul style="list-style-type: none"> Hang jongeren en ratten, vuil dumpingen 	1
<ul style="list-style-type: none"> Het houten hek in de straat mag verwijderd worden, liever extra parkeervak. De laatste jaren wonen veel asociale mensen in de buurt/straat. De buurt gaat achteruit. Sommige bewoners denken dat de parkeervakken privé zijn en denken niet aan hun medebewoners. Asociaal gedrag. En spreek je ze aan dan krijg je nog een grote mond terug! 	1
<ul style="list-style-type: none"> Het is allemaal oubollig. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Het is grauw en grijs. Het openbare groen is weinig inspirerend. Plant toch wat meer mooie gezellige planten, vlinderstruiken doen het bijvoorbeeld altijd erg goed. Stimuleer mensen om meer met planten te doen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik ervaar veel geluidshinder en overlast door vuurkorven & openhaarden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik heb in 2019 een woning gekocht in Buytenwegh, maar sinds dit jaar zijn er een aantal inbraken in mijn wijk geweest. Er lopen ook veel hangjongeren. Ik durf de straat niet meer op in de avond. Vaak ging ik een wandeling maken met mijn zoon na het avondeten voor de conditie en om in beweging te blijven. Dit doen we nu niet meer puur uit veiligheid. Het liefst zou ik verhuizen uit Buytenwegh, maar helaas laten de huidige huizenprijzen dit niet toe. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik vind het erg jammer dat Zoetermeer wordt volgebouwd! En dat er weinig tot geen rekening wordt gehouden met de mensen in de omgeving. Wij hebben 2,5 jaar overlast omdat KING Park moet worden gebouwd! 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik woon in een flat en om mij heen zijn flats en drukke wegen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik zit in een rolstoel en gebruik ook een handbike. Helaas is Zoetermeer meer een achtbaan dan een stad. 	1

• Jammer dat er vaak auto's in de bocht geparkeerd staan.	1
• Lelijk woonomgeving. Oud.	1
• Meer groen is altijd welkom, verder op sommige plaatsen veel zwerfafval. Ik mis openbare toiletten	1
• Meerzicht is de afgelopen jaren verslonst.	1
• Mijn omgeving verpauperd. Er wordt brand gestoken op straat, er wordt te hard gereden, er liggen bergen zand van werkzaamheden die gedaan zijn, het wegdek ziet er niet uit er wordt afval gedumpt. Overlast van scooters, hardrijdende auto's waar 30 km gereden moet worden	1
• Minder prettige mensen in de nabije straten	1
• Mooie speelruimte voor kinderen.	1
• O.a. parkeerplekken.	1
• Ondanks bekendmaking toch overtreding mensen zijn vaak [niet leesbaar].	1
• Onderhoud van het stadsgroen is achteruit gegaan en er is meer zwerfafval	1
• Ongelooflijk veel geluidsoverlast van burelen	1
• Oude wijk met veel oude bomen	1
• Rommelig, veel onkruid en vaak troep op straat	1
• Rustig, veel groen, goede huizen, aardige mensen (meestal).	1
• Schade aan auto aangebracht (voor de deur), spullen gestolen uit voortuin tijdens klussen en huizen + maisonnettes onverzorgd daarnaast een goede balans tussen andere culturen + ander sociaal economisch milieu.	1
• Sinds de komst van een bepaald bedrijf in de straat ben ik zeker niet tevreden met mijn buurt. Ik voel mij niet prettig op die hoek en parkeer mijn auto verder weg. Ze vervuilen de grond, stralen niets vriendelijks uit en regelmatig ruzie met de eigenaar wat zorgt voor kapotte ramen e.d.	1
• Slecht groenonderhoud en veel troep op de stoepen en straten. En de stad wordt veel te vol gebouwd met lelijke woontorens. Dit zal een negatieve invloed hebben op klimaatbeheersing, binding met andere mensen. De onverschilligheid voor de omgeving wordt steeds groter aangezien de mensen er geen binding meer mee hebben. Dit maakt de stad steeds onleefbaarder, niemand voelt zich meer verantwoordelijke voor de omgeving en naaste bewoners omdat men elkaar niet meer (wil) kennen.	1
• Slecht onderhoud van het park achter de ESSO op de Weidedreef	1
• Slecht tot geen onderhoud aan groen en omgeving	1
• Straat vind ik niks. Straten eromheen wel heel prettig.	1
• Te drukke straat. Veel optrekkend verkeer door wegversmalling daardoor erg vuile lucht. (Luchtwegproblemen hiermee opgelopen).	1
• Te weinig groen en te weinig speelruimte voor kinderen. Bomen steeds gekapt.	1
• Te weinig parkeergelegenheid, slecht onderhouden stoepen, speelgelegenheden beperkt en slecht onderhouden	1
• Troep door afval in de straat wat niet goed onderhouden wordt en de groenvoorziening is niet op orde	1
• Veel flatgebouwen op elkaar. Weinig voorzieningen. Het park is vlakbij maar slecht onderhouden.	1
• Veel last van hangjeugd.	1
• Verpauperd.	1
• Vervuilde trottoirs en plantsoenen. Bepaalde groepen mensen zijn te beroerd om het stukje stoep voor hun deur te vegen/schoon te houden. Nee, die vullen de hoeveelheid troep op straat liever aan. Troep voor de deur laat je gewoon liggen toch? Daar moet je alleen maar overheen stappen. Onkruid in de voortuinen ca. één meter hoog etc.	1

• Vies, veel zwerfvuil en poep. Vreemde snuiters	1
• Weinig onderhoud door gemeente.	1
• Weinig parkeergelegenheid. Recycling bakken zijn altijd vol.	1
• Zeer slechte bestrating, slecht onderhouden groen	1

Tabel X2b. Toelichting op de waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving (buurt/straat) rapportcijfer 6 t/m 7

	Aantal
• "Nog" veel ruimte	1
• Alle Jop locaties zien er vervallen en verlaten uit	1
• Avondwinkel en verkeer geven soms wat overlast, vandaar 7 i.p.v. hoger	1
• Beplanting in straat is van slechte kwaliteit en totaal niet aantrekkelijk.	1
• Bomen zorgen voor vogeloverlast.	1
• Buren laten regelmatig troep slingeren op straat of in de tuinen. De struiken zouden wel eens gesnoeid mogen worden. Verder wel een mooie groene omgeving.	1
• Buurt is netjes, veel groen, goed onderhouden. Wordt wel voller door bouwen van extra wooneenheden, ten koste van groen. Verkeerslawaaï gaat geregeld alle perken te buiten. Doet afbreuk aan comfort van de wijk.	1
• Buurt verpaupert wel. Begroeiing wordt niet onderhouden. Veel onkruid.	1
• Buurt/omgeving ok. Sommige bewoners wat minder.	1
• Buurt/straat goed (=10). Groenonderhoud slecht!	1
• De A12 vind ik een luchtvervuiler in de buurt.	1
• De architectuur van de huizen is lelijk.	1
• De gemeente doet het redelijk goed maar helaas zijn sommige buurt bewoners niet zo netjes	1
• De gemeente mag het openbaar groen, fiets en wandelpaden best wat beter onderhouden. Er gaan maanden overheen dat er niks gebeurt, de gemeente houdt het tot het uiterste minimum.	1
• De groenvoorziening wordt slecht bij gehouden Een beetje snoeien en dan al het groen een beetje wegblazen jammer dat de gemeente hiervoor betaald.	1
• De openbare ruimte is afgelopen 10 jaar gelijk gebleven. Het was saai en het is saai. De buurt (tuinen, onderhoud huizen) e.d. Is achteruit gegaan	1
• De staat van de huizen is soms erg slecht, woon langs een sluiproute voor verkeer.	1
• De straat is niet altijd even schoon door rommel op straat.	1
• De wijk gaat wel iets verpauperen.	1
• De wijk is nog niet af en informatie hierover ontbreekt	1
• De wijk verandert sterk door wegvallen ouderen.	1
• Doorgaande weg voor de deur en markt 10 welke wel is afgebroken, maar nog steeds braak ligt met hekken eromheen	1
• Doorgaande weg, niet erg aantrekkelijk aangekleed.	1
• Een klein, maar aardig centrum, voldoende aanwezig.	1
• Er is veel groen, genoeg speeltuintjes voor mijn kind, winkelcentrum in de buurt, het cijfer zou hoger zijn als er meer politie op de weg is	1

<ul style="list-style-type: none"> • Er lopen veel ratten, bocht bij fietspad/voetgangoversteek/blinde bocht is gevaarlijk in de straat. Maar de mensen en omgeving is prettig hier, niet te veel straatvuil, geen overlast van mensen, gemoedelijke buurt hier 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Er wonen ook mensen uit 'het mindere milieu' en dat is merkbaar 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn heel veel auto's. We delen blijkbaar nog weinig de auto. Kunnen we daar niet meer van doen? 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Fijne groene omgeving. Over het algemeen rustige buurt. Wel ergernis over zwerfvuil. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Gezellige straat, wel wat parkeerproblemen, redelijk goed opgeruimd/onderhouden, maar een paar straten verderop vind ik de huizen niet mooi, daardoor minder gezellige sfeer. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Groen genoeg, hier en daar overlast 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Groen. Goede voorzieningen vlakbij. Station vlakbij. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Groepen hebben wat mij betreft niets te maken met cultuur, huidskleur, seksuele geaardheid, sociale status of religie. Wat mijn betreft zijn er groepen mensen (autochtonen en allochtonen) in Zoetermeer/ Nederland die andere mensen niet accepteren. Als daarover fatsoenlijk gepraat kan worden prima. Als er geweld of overlast bij komt dan heb ik daar een probleem mee 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Grofvuil te lang laten liggen, slechte verlichting (achterom). 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Herrie! 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het groen op mijn woonerf mag wel wat "uitbundiger". Er zijn bomen weggehaald maar wat er voor in de plaats gekomen is vind ik zelf niet lijken op wat er beloofd is. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het is een leuke buurt met leuke mensen, maar het kan wel wat onderhoud gebruiken 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het is ok maar het kan altijd beter. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het is prima en rustig wonen 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het is te rumoerig, en vrij druk. Niet zoals 10 jaar terug. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het winkel centrum is vies vooral de trap bij AH in Seghwaert waar dan ook veel jongeren rondhangen. Ook rond het station 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het wordt steeds minder groen, de voorliefde van buurtbewoners voor stenen en houten schuttingen is jammer. Het bezuinigen op prullenbakken is irritant want nu ben ik zelf rommel aan het opruimen. De wijk is gebouwd voor huizen met één auto en dat is inmiddels te weinig, dus overal auto's is geen fijn gezicht. Er komen meer mensen die geen rekening houden met anderen (herrie, rommel), jammer. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het zou prettiger zijn als iedereen voor een nette directe woonomgeving zou zorgen. Groot verschil tussen koop en huur. Veel zwerfvuil en onverzorgde tuinen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Hondenpoep is wel minder geworden maar blijft een ergernis. Beplanting m.n. Struiken zijn erg lelijk 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Huizen rijen staan helaas te dicht op elkaar. Te weinig parkeerplaatsen vooral in het weekend en ontbreken van oplaadpunten t.b.v. plug-in auto's. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Ik ben heel blij met hoeveel bomen en groen er is op mijn straat. Helaas zijn de tuinen allemaal in de afgelopen jaar flink verwaarloosd door een hoog aantal nieuwe buurtbewoners en vind ik echt een teleurstelling. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Ik heb het gevoel dat mijn buurt achteruit gaat. Zwerfvuil en soms herrie 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Ik vind dat bewoners erg slecht de voortuin - huisverfwerk onderhouden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Ik vind het Seghwaert een leuke beurt en veel groen in de omgeving alleen als je Seghwaert binnen komt rijden vanuit het stadhart kom je ook langs veel huizen die worden verwaarloosd en vind dat zonde voor het totaal beeld 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Ik voel me meer thuis in Den Haag 	1

<ul style="list-style-type: none"> Ik woon al 37 jaar in mijn woonomgeving en met plezier, maar er is een aantal zaken die voor verbetering vatbaar is. Zoals, de veiligheid in onze buurt. Fietsers die over de stoepen zijden alsof het een rijwielpad, of openbare weg is. Ik ben een aantal maanden geleden bijna door een kind dat op de stoep fietste aangereden. De auto's rijden veel te hard. Er ligt een drempel die totaal geen effect heeft op het rijgedrag van de bestuurders. Met rijdt er met dezelfde snelheid er overheen. Aan de tuinkant van onze woning is een woonerf. Maximale snelheid: 15 km per uur. Daar wordt totaal geen rekening mee gehouden. Er spelen veel kleine kinderen op bedoelde straat en door het rijgedrag van de bestuurders is het erg gevaarlijk. Een drempel zal zeker bijdragen aan een veiliger woonerf. Ondanks diverse contacten met de gemeente Zoetermeer hierover, steeds nul op het rekest gekregen. Ik kan mij niet herinneren de laatste jaren een wijkagent in onze buurt gezien te hebben. Heel erg jammer. Door het contact kan de wijkagent op diverse vlakken informatie inwinnen en mistanden helpen op te lossen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik woon in een groene wijk, ruim opgezet, afwisselende bouw, centraal gelegen, aan alle kanten dichtbij winkels 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik woon in een prettige straat met over het algemeen gezellige burens. Wel erger ik mij aan rondslingerend afval en hondenpoep op straat. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik woon in Meerzicht. Veel groen maar ook veel hoogbouw. 	1
<ul style="list-style-type: none"> In afgelopen paar jaar minder bomen. Meer buitenlanders, vind ik niet leuk. 	1
<ul style="list-style-type: none"> In de buurt veel overlast van dealers. 	1
<ul style="list-style-type: none"> In mijn buurt met sociale huurwoningen, is de buurt erg achteruit gegaan. Wij wonen hier 36 jaar. Het cijfer 6 heeft ook te maken met het zwerfvuil en ander vuil wat in de buurt ligt 	1
<ul style="list-style-type: none"> In mijn omgeving zijn sociale huurwoningen gebouwd, dit maakt dat er wel eens overlast is, andere ideeën bij het gebruik van de openbare ruimte of onveilige situaties voor mijn kinderen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> In principe prima, maar het is jammer dat de bezoekers van het Stadshart vaak afval en rommel achterlaten op de stoep. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ja in principe echt een hele mooie wijk. Maar het verkeer is levensgevaarlijk. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Kan beter 	1
<ul style="list-style-type: none"> Kan op bepaalde punten beter maar over het algemeen wel oké 	1
<ul style="list-style-type: none"> Leuke buurt maar sociale huurwoningen aan overzijde worden ook bewoond door mensen met een nieuwe auto van ongeveer 70 mille! Jammer voor hen die om zo'n woning zitten te springen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Leuke rustige straat, maar de laatste jaren vind ik de wijk wel achteruit gaan, meer incidenten 	1
<ul style="list-style-type: none"> Mag netter. Zwerfvuil en hondenpoep. Onderhoud laat ook wel eens te wensen over. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Mag veiliger voor de kinderen worden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Meer aandacht aan groen en bestrating. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Meer groen en (nog) beter onderhouden en met name schoonhouden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Mogen meer voorzieningen zijn voor jongeren. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Mooie groene en centrale omgeving. Wel problemen met uitgaanspubliek en, buiten Corona om, te veel evenementen met versterkt geluid. Ook zijn er te weinig vuilnisbakken waardoor er te veel zwerfvuil ontstaat. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Nette straat die net voor corona is gerenoveerd. Wordt regelmatig schoongehouden door medebewoners in de straat. Echter het grootste probleem in mijn straat of eerlijk gezegd de wijk is het tekort aan parkeerplekken. (Meerzicht - Hunsingo - Beveland - Beijerland). Meer parkeergelegenheid is echt nodig. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Nogal eens overlast zoals harde muziek geblaf van honden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Nogal wat verkeerslawaaï. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud kan beter, zoals openbaar groen, bomen snoeien, hondendrollen op de stoep etc. 	1

<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud van het groen en de paden zijn op sommige plaatsen slecht. Bomen zijn soms ook erg groot waardoor takken boven tuinen hangen 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Onze buurt is ruim opgezet en ziet er redelijk netjes uit. Het groen moet nog wel volwassen worden, dan wordt het een groene wijk. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Op de hoek van de straat zijn ondergrondse containers waardoor er regelmatig overlast is van foutparkeerders. De bomen in de straat (bij de parkeerplaatsen) geven veel hinder (als in vieze auto's). Het park voor de deur is mooi, maar sinds het gesnoeid is, is er veel meer inkijk van mensen die er doorheen lopen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Op de parkeerplekken staan bomen die hars afgeven. Al jaren hebben wij plaktroep op de auto's. Die bomen geven alleen maar overlast. De hele buurt vindt dat, maar de gemeente reageert niet. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Op wat parkeeroverlast is het een goede woonomgeving. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Op zich een mooie wijk, maar we ervaren de laatste maanden meer overlast van hangjongeren die drinken of lachgas gebruiken. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Over het algemeen netjes. Soms overlast van honden uitwerpselen of zwerfvuil. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Positief: fijn wonen, dicht bij tram en winkelcentrum. Deze woning 10 jaar geleden met urgentie gekregen. Naar zij-buren is de geluidsisolatie redelijk goed. Directe buurvrouwen zijn lieve meiden. Er staan bomen in de straat! Dat vind ik al 10 jaar fijn. Bentwoud is nu ook gegroeid! Negatief: Soms horen we alleen buitenlandse talen de hele dag. Veel doorstroom van mensen naar het winkelcentrum die ik vaak kan verstaan omdat het geluid volledig in de woning binnenkomt. Harde motoren, geluiden vroeg in de ochtend van gemeentevoorzieningen als groen, vuilnis, leidingen onder de straat e.a. Dingen die gedaan moeten worden. Helaas heb ik hier last van (ondanks mijn slaapoordoppen) door mijn ziekte. Scheldende mensen, harde muziek, jongeren, meeuwen en vogels die vuilnis kapot scheuren wat niet is weggegooid. Steekpartij in het blok hiernaast. Hoe langer we hier wonen, hoe meer er mis gaat in het huis. Hierover hebben we steeds contact met Vidomes. Nieuwe asielzoekers boven, we hebben geprobeerd geluidsoverlast klachten te bespreken. Ik heb geprobeerd twee andere asielzoekers Nederlands te leren, maar ze willen/kunnen het gewoon niet. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Prettig wonen direct aan gemeente-parkje 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Prima buurt, schoon, gezellig. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Prima wijk. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Raap zelf plastic en troep van de vloer, hoe netter je het houdt, hoe netter de omgeving het ook houdt Soms zie ik wel eens softdrugs verpakkingen Wil niet dat de buurt door beide zaken achteruit gaat of overlast komt. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Redelijk rustige straat. Door ligging aan het park veel honden en katten overal, dat vind ik niet prettig. Veel hondenpoep in het park. Het winkelcentrum (De Leyens) brokkelt steeds verder af w.b. kwaliteit. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Redelijk schoon, voldoende parkeergelegenheid 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Redelijk wat zwerfvuil en groenverzorging. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Scheve tegels op de voetpaden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Simpel, maar dat is ook alles. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Slecht onderhoud gemeentegrond (gras maaien in het grote park), parkeerprobleem (te weinig ruimte). 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Soms maken mijn burens een rotzooi in en om de flat. Als dat zou veranderen dan zou ik een hoger cijfer geven. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Straat is aan vervanging toe. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Te veel verkeerslawaaï. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Te weinig parkeerplaatsen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Te weinig speelmogelijkheden 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Te veel vrachtverkeer. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Veel afval op straat. 	1

• Veel asociaal gedrag.	1
• Veel auto's hard rijden door straat dat "dienst doet" als doorgaande weg.	1
• Veel bedrijfsterreinen en verouderde hoogbouw.	1
• Veel bomen en water (Seghwaert).	1
• Veel groen in de buurt	1
• Veel groen, wel soms wat kleine ergernissen zoals veel geparkeerde auto's, hondenpoep en mensen die geen gedag zeggen.	1
• Veel hondenpoep en een natuurspeeltuin zou leuk zijn.	1
• Veel huiselijke ruzie in de huizen rondom.	1
• Veel mooie nieuwe gebouwen maar oude voorzieningen welke kapot zijn worden niet gerepareerd of vernieuwd.	1
• Veel parken en groen in de buurt, ov is bereikbaar en is in de buurt van winkels. Soms alleen last van afval op straat en overlast van burenen	1
• Veel projecten in aanbouw.	1
• Veel zwerfvuil en achterstand in het onderhoud van het groen. Te hoge bomen die veel licht en zon uit het huis en de tuin laten.	1
• Verkeer rijdt veel te hard door de straat. Zwerfafval. Te weinig/geen parkeerplek in de straat (veel mensen hebben meerdere auto's misschien parkeervergunning een idee?). Halte Randstadrail trekt veel autorijders die hier parkeren. Soms luidruchtig op straat.	1
• Vijfentwintig jaar na de aanleg van de wijk is het nodig dat er het een en ander inde openbare ruimte wordt 'opgefrist'.	1
• Vissers die troep achterlaten.	1
• Voetbal is ver weg, zwembad ook. Wel veel groen, dat is super.	1
• Voldoende groen. Wel veel te veel auto's en busjes!	1
• Voldoende groenvoorzieningen	1
• Voorheen was de buurt en straat heel proper, geen zwerfvuil, onderhoud door bewoners aan tuin en straat was netjes. Met de komst van bepaalde mensen uit andere culturen is er meer spanning tussen bewoners gerezen, deze mensen hechten minder waarde aan netheid en hebben andere gedachten over het onderhoud. Het meest gehoorde is dat de gemeente er is om de buurt en straat schoon te houden, verder zijn ze de taal niet goed machtig waardoor je minder met ze omgaat.	1
• We hebben niet heel veel contact met de burenen. Het contact dat er is, is prima. Het is nu rustig in de straat/ geen geluidsoverlast. Kinderen zijn beleefd.	1
• Wel veel herrie door autoverkeer.	1
• Wijk mag meer groen, winkelcentrum de Leyens is behoorlijk gedateerd zeker in vergelijking met Rokkeveen	1
• Wonen hier al 45 jaar maar merk dat de wijk achteruit gaat.	1
• Wonen prettig. Te veel stankoverlast en ademhalingsproblemen door BBQ, buitenkeukens en vuurkorven. Zelfs bij hoge temperaturen. Hierdoor kunnen we niet buiten zitten en moeten we ramen en roosters sluiten.	1
• Zeer veel overlast van lindebomen vanwege luizenplak, veel losliggende tegels, burenoverlast.	1

Tabel X2c. Toelichting op de waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving (buurt/straat) rapportcijfer 8 t/m 10

	Aantal
• Aardige behulpzame buren.	1
• Alle voorzieningen binnen bereik.	1
• Alle voorzieningen. Prima omgeving.	1
• Alleen maar nette mensen.	1
• Als krantenbezorger zie ik hinder door overhangende begroeiing.	1
• Ik ben blij maar verderop wonen er een gezinnen met een zooi in de tuin.	1
• Ik ben net verhuisd naar de rand van Zoetermeer met uitzicht vanuit huis op het Bentwoud.	1
• Buurt is rustig.	1
• De buurt is netjes en er is veel groen en er is geen overlast!	1
• De inrichting van de straat en directe omgeving is prima, onderhoud van groen en algemene inrichting is voldoende. Onderhoud van de bestrating is slecht. Door bewoners is een klacht neergelegd. Reactie was dat de straat nog lang niet aan de beurt was. Dus zitten we met kuilen in het wegdek. De bewoners in de straat en omgeving zijn passende en passen sociale controle toe.	1
• De jongeren maak er wel een potje van met lawaai.	1
• De Leyens biedt veel mogelijkheden tot wandelen en is rustig.	1
• De mensen in mijn omgeving zijn rustig en netjes. Er is genoeg natuur en wandelgelegenheid.	1
• De straat gaat misschien veranderen dit wordt dan erg druk.	1
• De winkels, het medisch centrum en de natuur zijn dichtbij.	1
• Dichtbij voorzieningen en eigen tuin/park.	1
• Dichtbij voorzieningen.	1
• Divers, veel groen, ruim opgezet.	1
• Een 9 ondanks het soms veel zwerfafval.	1
• Een fijne straat, veel vriendelijke mensen en een groene buurt.	1
• Een prettige woonomgeving.	1
• Een rustige straat waar de meeste elkaar kennen.	1
• Er is altijd wel ergens waar gewerkt wordt ook in de wijk waar ik woon. Het groen wordt zeer goed bijgehouden.	1
• Er is zichtbaar moeite gedaan om van Oosterheem een fijne plek te maken. Wat me wel stoort is de repetitie in stijlen en planologie van woonhuizen, dat kan veel spannender.	1
• Ervaar erg beperkte ruimte voor infrastructuur (parkeermogelijkheden).	1
• Fijn app. Locatie aan het Bentwoudse bos.	1
• Fijn en lekker rustig.	1
• Fijn huis, centraal gelegen, alle voorzieningen bij de hand.	1
• Fijn wonen, omgeving, vervuult meer en meer vooral winkelcentrum.	1
• Fijne buurt om in te wonen (groen, ruim, schoon, rustig), veel voorzieningen op korte afstand beschikbaar.	1
• Fijne buurt om in te wonen, veel groen.	1
• Fijne buurt waar een goede sfeer hangt onder de mensen. Ook een goede balans in leeftijdsverdeling van de kinderen in de wijk.	1

• Fijne buurt wel veel last van plataanbomen waardoor parkeerproblemen in de straat zijn. Niemand wil zijn auto onder de bomen zetten.	1
• Fijne buurt/goede buurt	2
• Fijne mooie wijk, rustige straat veel groen.	1
• Fijne omgeving met groen en recreatiemogelijkheden.	1
• Fijne oplettende burens. Gezellige wijk.	1
• Fijne rustige buurt met veel faciliteiten voor kinderen.	1
• Fijne wijk en burens.	1
• Fijne woonomgeving.	1
• Fijne, rustige omgeving. Groen en voorzieningen.	1
• Fijne, rustige plek.	1
• Geen bijzonderheden waargenomen.	1
• Geen kinderspeelvoorzieningen. Blaffende honden.	1
• Geen overburens, lieve naaste burens, leuke grasveldje aan de overkant waar kinderen voetballen en spelen.	1
• Genoeg buiten speelmogelijkheden voor mijn kinderen, scholen dichtbij. Winkels op loopafstand. Alleen in de avond uren voelt het buiten niet meer fijn aan. Lijkt wel of het publiek in de avond verandert.	1
• Gewoon fijn wonen.	1
• Gezellig, toch veel groen.	1
• Gezellige straat, alles dichtbij en vooral de mooie ligging direct aan een dijk en mooie omgeving in de buurt.	1
• Goed onderhouden, wel weinig parkeer gelegenheden in de wijken	1
• Goede mix, wonen groen.	1
• Groen en speelvoorzieningen.	1
• Groen rustig netjes.	1
• Groen, schoon en rustig.	1
• Groen, winkels, sportvoorziening, OV, scholen aanwezig en ruime woningen met tuinen.	1
• Groene buurt, veel ruimte.	1
• Groene straat met veel bomen. Park dichtbij.	1
• Groenvoorziening, parkeren, bereikbaarheid.	1
• Haast alle mogelijkheden aanwezig.	1
• Heb burens die hun voortuin en achtertuin verwaarlozen en daardoor het andere mensen hun afval eerder op straat weggooien omdat er toch al wat rotzooi licht dus 1 meer valt niet op een opgeruimde straat dus ook de voortuinen zorgt er voor dat ander die er door lopen zich ook netjes gedragen.	1
• Heb mazzel en kijk uit op groen en water.	1
• Heel tevreden met de omgeving.	1
• Heerlijke straat, fijne burens, dicht bij de natuur.	1
• Het gevoel van veiligheid.	1
• Het is alleen jammer van de overlast van doorgaand verkeer door de wijk en slechter wordend wegdek.	1
• Het is een goed onderhouden buurt met veel gezellig burens.	1
• Het is een groene, ruim opgezette wijk met ov en winkels vlakbij.	1

• Het is hier rustig en sociaal.	1
• Het is meestal heerlijk rustig hier en de mensen die hier wonen zijn aardig.	1
• Het onderhoud van de openbare ruimte door de gemeente is zeer matig, dat moet beter om een 10 te kunnen geven	1
• Ik ben redelijk tevreden over de wijk maar er is een verandering gaande.	1
• Ik denk dat ik het qua woonomgeving ook wel heel erg heb getroffen.	1
• Ik mis wat bos en dieren in Seghwaert maar verder is het hier heerlijk wonen.	1
• Ik vind het een prettige wijk, ruimtelijk en groen.	1
• Ik vind het mooi, leuk watertje, bruggetjes leuk, best wat groen.	1
• Ik vind zelf dat ik in een fijne omgeving woon. Sommige tuinen zouden moeten worden onderhouden (privé tuinen).	1
• Ik woon aan een park.	1
• Ik woon aan het Buytenpark en aan de nieuwe Driemanspolder.	1
• Ik woon al 46 jaar op de Berliozrode met veel plezier.	1
• Ik woon al jaren in dezelfde buurt, het groen wordt er goed onderhouden en vernieuwd wanneer nodig.	1
• Ik woon gewoon fantastisch met overal om mij heen groen, ik kan overal heen met de fiets.	1
• Ik woon hier voortreffelijk en heb het uitstekend naar mijn zin.	1
• Ik woon in buitengebied west aan de Voorweg. Hier is het prachtig.	1
• Ik woon in een buitenwijk met veel ruimte tussen de (rijen) huizen. Veel groen.	1
• Ik woon in een kindvriendelijke buurt met nette mensen en dicht bij het Stadshart.	1
• Ik woon in een rustige straat met fijne burens. Dat is heel waardevol.	1
• Ik woon in een zeer rustige wijk met veel groen en veel koophuizen en grenst aan het Noord Aa.	1
• Ik woon in het Stadshart en geniet van alle faciliteiten die dat met zich meebrengt. Waar ik me wel aan erger is dat de trappen regelmatig als toilet gebruikt worden.	1
• Ik woon in Noordhove met veel genoeg.	1
• Ik woon prettig, er zijn ook geen problemen in de buurt. Het onderhoud is redelijk tot goed. Enig echt minpunt: de doorgaande straat is toe aan een nieuwe asfalt laag (de stoepen zijn wel onder handen genomen bij de laatste opknapbeurt).	1
• Ik woon tegen het Bentwoud aan is een prachtige omgeving.	1
• Ik woon vlak bij het westerpark dus het is lekker groen hier. We wonen in een ruim huis met een ruime tuin. Ook wonen er leuke mensen in mijn omgeving.	1
• Ik zou wel wat meer diversiteit zien. Ik vind de vorige vragen beetje eng. Het is raar in te vullen als je waarschijnlijk al van een 'andere cultuur' bent. In de gymnasium witte klas bleek maar 2% echt autochtoon te zijn. Het is al multicultureel. Mijn man heeft in zijn voorvaders een Duitse achtergrond. Hollandgangere. Waar begin je met een 'andere cultuur'. Ik heb vnl. Hollands, Duits, Scandinavisch, Indonesisch, Maleisisch, Arabisch bloed.	1
• In een van de buurthuizen wordt drugs verhandeld, wat bekend is. Er lopen soms aparte mensen en er ligt soms troep bij het raam waardoor gehandeld lijkt te worden. Ook is er soms een groep mensen s avonds verzameld een stukje verderop, waarvan je je kan afvragen wat zij daar doen. Dit geeft niet altijd een prettig gevoel. En een paar huizen bij mij vandaan is al een poos spanning tussen burens.	1
• In onze buurt gelegen a/d markt, wij hebben last van uitgaande jongeren, het slingert van alles. Gemeente Zoetermeer mag meer actie ondernemen voor de buurt.	1

• In onze directe omgeving is er met iedereen goed contact.	1
• Je kan vanaf hier zien wat er allemaal gebeurt 's morgens zie ik konijnen mollen en ratten.	1
• Kindvriendelijk, sociaal, overal dichtbij.	1
• Laagbouw, leuke culturele mix.	1
• Leuke buurt.	1
• Leuke, rustige straat.	1
• Mijn ergernis is de hele slechte bestrating.	1
• Mooi en goed onderhouden park voor de deur.	1
• Mooi en vrij uitzicht; goede VVE.	1
• Mooi park Aldi van Eyck, leuke beplanting, straatwerk redelijk goed bijgehouden en groen ook. Ziet er netjes uit, weinig afval. Houd erg van bomen, de keuze van deze bomen is alleen wat jammer, het is geen doen met de auto die echt heel vies wordt van de bomen. Zelfs in de zomer na een week er niet af te krijgen na ritje door de wasstraat.	1
• Mooi veel groen, rustig.	1
• Mooie buurt, vriendelijke mensen. Alleen veel afval/hondenpoep op straat, dat zou wat mij betreft wel eens goed aangepakt mogen worden.	1
• Mooie buurt.	1
• Mooie en rustige wijk en niet ver van voorzieningen.	1
• Mooie groene omgeving, ruim aangelegd.	1
• Mooie omgeving, goed groen en een park in de buurt. Te weinig parkeerplaatsen.	1
• Mooie omgeving!	1
• Mooie rustige omgeving en winkels vlakbij en openbaar vervoer.	1
• Mooie straat, burenhouders houden het ook goed bij.	1
• Mooie wijk met veel groen en leuke mensen.	1
• Mooie, groene omgeving.	1
• Nabijheid park, veilige buurt.	1
• Net een dorp! Waar alles en iedereen welkom is.	1
• Omgeving met aansluitend aan de wijk een park en de dijk. Rustige buurt (uitgezonderd de burenhouders aan 1 kant).	1
• Omgeving uitstekend. Bevolking te gemêleerd om in een cijfer weer te geven.	1
• Ondanks verschillende culturen (Surinaams/ Pools, Nederlands) gedeelde behoefte aan sociale rust en veiligheid met respect voor elkaars eigendommen, gemeenschappelijke openbare omgeving. Bovendien wonen hier veel Politiedeskundigen, dat lijkt gunstig voor de veiligheid.	1
• Op de hoek en vlak voor mijn inrit worden de honden uitgelaten en de poep wordt dan niet opgeruimd.	1
• Op loopafstand is stadshart, randstadrail, rustige gezellige buurt.	1
• Openbaar vervoer.	1
• Oud, overlast.	1
• Over het algemeen gelijkgestemde burenhouders /medebewoners. Over het algemeen is er een soort van sociale controle en dat is best fijn met een grote groep 65+. Over het algemeen zorgt iedereen ervoor dat de straat er netjes uitziet.	1

<ul style="list-style-type: none"> Over het algemeen wordt publieke infrastructuur goed bijgehouden, op meldingen wordt alert gereageerd. Wel is merkbaar dat het onderhoud van groenvoorziening/ straten iets minder is (onkruidgroei op straat). 	1
<ul style="list-style-type: none"> Overwegend nette wijk. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Park, bos en strand in de buurt. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Prettig wonen, fijne burens. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Prettig wonen, goede burens. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Prettige groene buurt goed contact met medebewoners. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Prettige woning, fijne burens, alles bereikbaar. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Prima contact met al onze burens. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Prima omgeving, wel druk. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rand van Zoetermeer, uitkijkend over groen en sportvelden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rand van Zoetermeer. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Redelijk rustige buurt, aardige buurtbewoners, veel groen (parkje) en winkels in de buurt. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rokkeveen is de mooiste wijk van Zoetermeer doordat er ruime mate van groenvoorziening aanwezig is. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rokkeveen is een nette buurt. Komt door nette huizen en weinig flats. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rokkeveen is een prachtige buurt, wel ervaar ik vanuit de gemeente dat zij meer budget toewijzen aan achterstallige buurten waardoor de buurt Rokkeveen allemaal “net niet projecten” afrondt. Speeltuinen weinig budget voor terwijl Oosterheem op 200 meter van elkaar prachtige speeltuin met sportparken heeft, Alexanderplantsoen in Driemanspolder prachtig is om te sporten en te spelen. Zorg ook voor de welvarende gezinnen dat zij ook dit krijgen en geen half afgewerkt park zoals de speeltuin in het burgemeester Hoekstrapark 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rokkeveen is geweldig. Het is rustig, veilig en er zijn mooie parken en voldoende speelplek. Perfecte wijk naar mijn mening. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ruim opgezet en redelijk groen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ruim opgezette wijk, rustig. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ruime leefomgeving. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ruime mooie wijk veel groen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ruimte, niet te dicht op elkaar. Goeie saamhorigheid. [niet goed leesbaar]. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ruimtelijk en groen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig, schoon, aardige mensen, genoeg groen, fijne fietspaden, goed onderhoud gemeente. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rust, schoon, veilig, prettige bewoners. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig aan de rand van de Leyens. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig en groen in de buurt, prima cohesie en goede burens. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig en schoon. 	2
<ul style="list-style-type: none"> Rustig en veilig. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig, groen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig, schoon, mensen zeggen elkaar gedag. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig, veel groen. Contacten maar met genoeg ruimte. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig, vrij schoon, goede voorzieningen, goede bereikbaarheid. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustig. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Rustige buurt maar vaak wat afstandelijke mensen. 	1

• Rustige buurt met winkels, openbaar vervoer en bibliotheek in de buurt. Veel groen.	1
• Rustige buurt veel groen vriendelijke mensen.	1
• Rustige buurt waar ik mensen ken en waar men elkaar groet. Soms een kort gesprek.	1
• Rustige buurt, aardige mensen, niet bemoeizuchtig.	1
• Rustige buurt, groene buurt.	1
• Rustige buurt, sociale cohesie.	1
• Rustige buurt, vlak bij Westerpark.	1
• Rustige buurt, vriendelijke mensen.	1
• Rustige buurt, aardige burens en centraal gelegen met heerlijke groenvoorzieningen.	1
• Rustige en goed bewoonbare buurt met jong en oud.	1
• Rustige en relatief nieuwe buurt, fijne normaal denkende mensen.	1
• Rustige nette woonomgeving met goede voorzieningen.	1
• Rustige omgeving.	1
• Rustige omgeving. Goed onderhouden.	1
• Rustige straat en fijne buurt	1
• Rustige straat, fijne burens, dichtbij winkels.	1
• Rustige straat, geen verkeer voor de deur, veel groen.	1
• Rustige wijk met goede speelvoorzieningen en dito winkelcentrum. Fijne woonomgeving.	1
• Rustige wijk, aardig wat groen, weinig criminaliteit maar slecht openbaar vervoer (bus).	1
• Rustige wijk, dichtbij Noord A, alles makkelijk bereikbaar met mijn scootmobiel.	1
• Rustige wijk.	1
• Schoon. Winkels in de buurt. Parkeergelegenheid.	1
• Straat inrichting goed, bomen [niet goed leesbaar].	1
• Straat wordt netjes gehouden, park in de buurt, sport in de buurt, winkels in de buurt.	1
• Te veel auto's weinig parkeerplaatsen.	1
• Te weinig parkeerplaatsen.	1
• Tevreden over de woonomgeving	1
• Tevreden waar ik woon, veel groen. Mag wel meer gedaan worden voor ouderen	1
• Veel gelijkgestemde uit de wijk.	1
• Veel groen	2
• Veel groen en buitenvoorzieningen. Parkeervoorzieningen zijn beperkt.	1
• Veel groen en rustige buurt.	3
• Veel groen en vlakbij water.	1
• Veel groen en wordt goed onderhouden, speelplek in de buurt, bus ook, voldoende parkeergelegenheid.	1
• Veel groen in de buurt.	2
• Veel groen, goed onderhouden. Dicht bij OV en winkels. Prettige buurt.	1
• Veel groen, mooie woningen, genoeg winkels, helaas wel criminaliteit.	1
• Veel groen, ruim opgezet, winkel dichtbij.	1

• Veel groen, rust, scholen in de omgeving, OV & winkelcentra. In directe omgeving + uitvalwegen + maar toch rust.	1
• Veel groen, rustige straten en parken in de buurt.	1
• Veel groen, schoon, mooi/onkruid weghalen kan beter.	1
• Veel groen, weinig tot geen overlast/onveiligheid.	1
• Veel groen, winkels en over het algemeen een prettige omgeving om te wonen.	1
• Veel groenvoorziening, aardige mensen.	1
• Veel openbare groene buitenruimte welke netjes wordt onderhouden. Ik vind dat Zoetermeer daar goed op scoort.	1
• Veel OV en andere voorzieningen.	1
• Veel rotzooi op straat.	1
• Veel ruimte en veel groen.	1
• Veilige buurt en netjes.	1
• Verhuisd naar mooiere omgeving dan hiervoor. Weinig parkeeroverlast.	1
• Vervelend hoe willekeurig het maaien van gras is, ene keer wordt het 5x in de maand gemaaid andere keer eens om de 3 maanden.	1
• Vlak bij de Noord Aa, vlak bij randstad rail en winkels. Buurt is 'niet verlopen'	1
• Voldoende openbare ruimte rond de woningen en veel groen.	1
• Volgens mij de mooiste plek van Zoetermeer.	1
• Voorzieningen en groen zijn in orde. Schoon.	1
• Vriendelijke en gezellige buurt. Onderlinge behulpzaamheid. Ook wel sociale veiligheid: bewoners letten op evt. Onraad bij (afwezigheid van) de burens.	1
• Vriendschappen zijn belangrijk. Het is leuk om tijd door te brengen met je vrienden. Na familie zijn je vrienden het belangrijkste ding.	1
• Vrij rustig, schoon, groen en overzichtelijk.	1
• Vrij rustige buurt. Jong en oud door elkaar. Goede verhoudingen.	1
• Vrij uitzicht op het park.	1
• We hebben een mooi huis. Bentwoud dichtbij en we geven de gemeente een compliment voor de fietspaden.	1
• We wonen aan een mooi plein in oosterheem met diversiteit in het groen dat goed wordt onderhouden.	1
• We wonen aan een park, in rustige straat, in een goede wijk, vlakbij natuur, weinig overlast, veilige omgeving voor mijn kinderen en ons.	1
• Weinig tot geen last van criminaliteit. Bewoners van jong tot oud.	1
• Weinig verkeer van onbevoegden, wel blijkbaar patrouillerende criminelen aangezien een net gekochte scooter is gestolen, ondanks dat er weinig verkeer is (op de talloze hondenbezitters na).	1
• Wel een hoop fietsers voor de deur.	1
• Westerpark is zeer geschikt voor mijn lopen.	1
• Wij houden zelf alles netjes.	1
• Wij wonen in een prettige straat in een mooie wijk.	1
• Wij wonen in een super leuke buurt! Nieuw huis, en dichtbij. Alle voorzieningen.	1
• Wil eigenlijk een 10 geven, maar het racen op ons/mijn plein v. Fietsers, scooters en motoren verpesten dat.	1
• Winkels vlakbij veel groen.	1
• Wonen in Oosterheem is beter dan in [niet leesbaar] (vorige woonomgeving).	1
• Woon naar mijn zin, heb met sommige burens goed contact.	1

• Wordt goed verzorgd en is netjes.	1
• Wordt onderhouden en is rustig zonder criminaliteit.	1
• Zijn vriendelijke mensen.	1
• Zoetermeer heeft prima OV bereikbaarheid. Dat heeft groot nut voor mij, want mijn vrienden wonen verspreid door heel Nederland. OV is vaak 1e manier om te reizen.	1

Tabel X3. Waardering van de respondenten per buurt voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving in een rapportcijfer van 1 t/m 10 (ongewogen bestand)

Genoemde buurt	Onvoldoende (5 of minder)	voldoende (6 of meer)	gemiddeld rapportcijfer	aantal respondenten
Dorp	16,0%	84,0%	6,88	25
Stadscentrum	24,4%	75,6%	6,73	41
Palenstein	41,2%	58,8%	5,88	17
Driemanspolder	24,4%	75,6%	6,61	41
Meerzicht-west	17,3%	82,7%	6,67	81
Meerzicht-oost	23,3%	76,7%	6,86	43
Buytenwegh	17,2%	82,8%	6,67	93
De Leyens	10,1%	89,9%	7,25	89
Seghwaert-Z-W	16,7%	83,3%	6,67	54
Seghwaert-N-O	22,7%	77,3%	6,62	66
Noordhove-west	10,3%	89,7%	7,55	29
Noordhove-oost	6,1%	93,9%	7,18	33
Rokkeveen-west	6,7%	93,3%	7,40	60
Rokkeveen-oost	7,6%	92,4%	7,38	105
Oosterheem-ZW	7,3%	92,7%	7,46	41
Oosterheem-no	11,9%	88,1%	7,40	84
Totaal Zoetermeer	14,8%	85,2%	7,01	902

Tabel X4. Eventuele toelichting op de gegeven rapportcijfers voor de kwaliteit van het onderhoud van de directe woonomgeving, winkelcentra en hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden

<ul style="list-style-type: none"> - Veel afval op straat + hondenpoep - Ik kom niet vaak in het Stadshart - De fietswegen zijn over het algemeen goed plat en fietsen lekker.
<ul style="list-style-type: none"> 1. Onderhoud groen voldoet m.i. niet aan de norm. 2. Het rijden met zwaar materieel over de fietspaden terwijl men voor groenonderhoud ook kan omrijden zou niet moeten mogen. 3. De waterafvoer in Noordhove is op sommige plaatsen dramatisch. Zelf kan ik na een bui niet via de stoep mijn huis verlaten en het voetpad naast mijn huis staat langdurig onder water. 4. Zand verversen in peuterspeelplaats mag best wel vaker. 5. Voet- en fietspaden bevatten te vaak vervelende oneffenheden. 6. Groen langs wegen, voet- en fietspaden mag in de directe strook eraan beter kort gehouden worden. Het mag er toch niet toe leiden dat hierdoor en a.g.v. overhangend gemeentelijk groen, de paden minder toegankelijk zijn c.q. smaller worden. 7. Onkruid tussen de tegels van voetpaden verwijderen krijgt een dikke onvoldoende.
<ul style="list-style-type: none"> Aan het Stadshart wordt meer onderhoud gepleegd dan in de wijk winkelcentra. Op onderhoud aan de wegen wordt iets te veel bezuinigd.
<ul style="list-style-type: none"> Achterstallig onderhoud.
<ul style="list-style-type: none"> Afval is wel zichtbaar op verschillende plekken. Ik ben tegen milieuvervuiling.
<ul style="list-style-type: none"> alle fietspaden en straten worden op tijd vernieuwd.

<ul style="list-style-type: none"> • Alles wordt keurig bijgehouden
<ul style="list-style-type: none"> • Als je veel fietst zijn de drempels soms erg veel en hoog waardoor je hard neer komt.
<ul style="list-style-type: none"> • Als reeds aangegeven: het onderhoud in het algemeen is redelijk tot goed, er zijn vrijwel geen gevaarlijke situaties en duidelijk achterstallig onderhoud in de wijken zelf (of daar wordt meestal wel wat aan gedaan). Minpunt vind ik echt de doorgaande wegen, her en der (zowel rijbanen als fietspaden) beginnen duidelijk oud te worden (versleten, lapwerk om de ergste stukken "op te knappen")
<ul style="list-style-type: none"> • Begroeiing waardoor belemmering van uitzicht in het verkeer laat wel te wensen over. Onderhoud groenvoorziening maar redelijk.
<ul style="list-style-type: none"> • Bermen langs verkeerswegen worden soms te laat gemaaid. Door hoog opgegroeide beplanting kan je soms lastig zien of er verkeer aan komt rijden.
<ul style="list-style-type: none"> • bestrating fietspaden dikwijls erg slecht veel gevaarlijke boomwortels
<ul style="list-style-type: none"> • Beter onderhoud aan speeltuinen. Slecht controle of fout geparkeerde voertuigen en caravans. Bestelbusjes op de stoep geparkeerd.
<ul style="list-style-type: none"> • Bij ons in de buurt wordt de stoep niet goed onderhouden.
<ul style="list-style-type: none"> • Bij ons is de stoep pas vernieuwd/ opnieuw gelegd. Aangestampt en al en nu liggen er toch weer tegels schuin. Tegels in winkelcentrum Meerzicht waar vroeger de blokker zat zijn heel erg aan vervanging toe. Gebroken en liggen los.
<ul style="list-style-type: none"> • Bij sommige paden mag er wel iets gedaan worden.
<ul style="list-style-type: none"> • Bredere fietspaden. Voetpaden beter onderhouden
<ul style="list-style-type: none"> • De Aziëweg veroorzaakt veel geluidsoverlast!
<ul style="list-style-type: none"> • De bestrating (veel kuilen) op het woonerf is in 38 jaar niets aan gedaan.
<ul style="list-style-type: none"> • De bestrating mag beter i.v.m. losliggende tegels.
<ul style="list-style-type: none"> • De bestrating van de fiets en voetpaden laat nogal eens te wensen over
<ul style="list-style-type: none"> • De brievenbus is hier waar ouderen en invalide mensen wonen weggehaald, Dat is werkelijk asociaal!!! (Dublinstraat)
<ul style="list-style-type: none"> • De buurt en straat zijn minder aantrekkelijk geworden, trottoirs en het aanwezige groen zijn verslons, het oogt grijs en grijs wat jammer is omdat de buurt wel leuk is om te wonen.
<ul style="list-style-type: none"> • De fietspaden zijn erg mooi in Zoetermeer.
<ul style="list-style-type: none"> • de fietspaden zijn erg slecht in Zoetermeer. (ze zijn er wel mee bezig zag ik)
<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente grond naast mijn woning is dusdanig dat de buitenmuur zelf is overwoekerd en beschadigd
<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente moet veel meer dan fietsers en voetgangers denken.
<ul style="list-style-type: none"> • De groen beheerders zijn af en toe wat grof maar onderhoud is zeer regelmatig
<ul style="list-style-type: none"> • De groenstroken en onkruid langs huizen en stoepen worden matig onderhouden/verwijderd in de wijk. (Hiermee bedoel ik niet de parken).
<ul style="list-style-type: none"> • De omgeving wordt over het algemeen en dan met name het groen, netjes bijgehouden!
<ul style="list-style-type: none"> • de publieke prullenbakken worden regelmatig geleegd rondslingerend vuil wordt niet regelmatig opgeruimd er zijn een boel stoepen met scheve stoeptegels door de vele hekjes wordt het lastig om met een scootmobiel of kinderwagen je te verplaatsen
<ul style="list-style-type: none"> • De rijbaan in onze straat en het voetpad in het achterliggende parkje behoeven nodig onderhoud. Ook in de Dorpsstraat liggen de stenen veel ongelijk moet goed oppassen om niet te vallen.
<ul style="list-style-type: none"> • De straat ziet er goed onderhouden uit. Regelmatig onderhoud van de groenvoorzieningen, hoewel men daar nogal makkelijk omspringt met andermans eigendommen zoals auto's. Niet erg zorgvuldig met gebruik onkruidverdelgingsapparatuur. Fietspaden hebben wat mij betreft te veel hobbels van boomwortels.
<ul style="list-style-type: none"> • De takken en struiken worden te weinig onderhouden, zodat je vaak takken in je gezicht krijg met het fietsen en lopen.
<ul style="list-style-type: none"> • De tegels van veel voet- en fietspaden liggen scheef en hebben behoorlijke hobbels. Het is soms echt gevaarlijk.

<ul style="list-style-type: none"> • De verschillen door de stad zijn groot, zowel in aanbod/inrichting als onderhoud
<ul style="list-style-type: none"> • De voetpaden en fietspaden zijn hier en daar slecht.
<ul style="list-style-type: none"> • De Voorweg (buiten bebouwde kom deel) met herontwikkeling worden. De rijsnelheid is te hoog voor het grote aantal woning dat sinds een aantal jaren langs de weg liggen. De weg is ook hard toe aan onderhoud, diverse kuilen, herstelde stukken asfalt.
<ul style="list-style-type: none"> • De Voorweg is zeer slecht onderhouden. Met de aanleg van de nieuwe Driemanspolder is deze helemaal stuk gereden dit is nooit hersteld.
<ul style="list-style-type: none"> • De weg op het woonerf zou onderhoud kunnen gebruiken
<ul style="list-style-type: none"> • De winkels zijn een beetje te ver weg.
<ul style="list-style-type: none"> • doorgang op trottoirs vaak gehinderd door overhangende begroeiing
<ul style="list-style-type: none"> • Dorpsstraat is oké, Stadshart heeft hard onderhoud nodig en is minder aantrekkelijk door hoge mate van leegstand
<ul style="list-style-type: none"> • Dorpsstraat: Krakkemikkige bestrating. Op sommige fiets en voetpaden wil je echt niet zijn.
<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk verschil tussen winkelcentra. Fietspaden vaak slecht (kielen tussen tegels).
<ul style="list-style-type: none"> • Een 6 voor de fiets en voetpaden veel tegels liggen ongelijk.
<ul style="list-style-type: none"> • Enorm veel losliggende tegels op de voetpaden.
<ul style="list-style-type: none"> • Er is veel aandacht voor de openbare ruimte
<ul style="list-style-type: none"> • Er kan meer worden gedaan aan zwervend (plastic) afval, met name in speeltuinen en langs fiets/voetpaden.
<ul style="list-style-type: none"> • Er moet meer fietsstallingen en rekken komen!!! En motor parkeerplekken!!!!
<ul style="list-style-type: none"> • Er mogen zeker wel aantal zaken verbeterd worden bijv. de buurtomgeving stadshart m.n. a/d Franse straten.
<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt bijvoorbeeld maar een half wandelpad gelegd, i.p.v. dat het meteen doorgetrokken wordt.
<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt voldoende aan onderhoud gedaan zeker de groenvoorziening.
<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt zichtbaar regelmatig aan onderhoud gedaan.
<ul style="list-style-type: none"> • er zijn vaak fietsen stallingen die de doorloop belemmeren, je moet als voetganger dan op het fietspad of op de rijweg lopen.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden worden slecht onderhouden met slecht weer bij sneeuw/ vriezen. Durf niet te fietsen omdat wegen erg glad zijn en moet fietsen voor mijn werk.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden worden slecht sneeuw/ijsvrij gehouden door gemeente denk i.v.m. geen klein materieel daarvoor en een kwestie van prioriteiten ondanks dat er netjes een bepaalde route is.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden en parken beter en meer onderhouden.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden hebben vaak losliggende tegels of zijn door boomwortels beschadigd
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden mogen wel wat beter onderhoud krijgen.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden slecht onderhouden. Grote ergernis, mensen die op de stoep fietsen!
<ul style="list-style-type: none"> • fietspaden vaak matig en veel gaten in de weg in Oosterheem en boomwortels, onduidelijkheid en gevaar voor veel oversteek plaatsen
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden vaak niet egaal. In directe woonomgeving is bestrating struikelgevoelig/risicovol en putten worden zeer zelden onderhouden.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden worden niet op tijd bijgehouden, waardoor kieren tussen de tegels zitten die te groot zijn.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden zijn fantastisch. De stoepen hier zitten vol onkruid...wordt nooit wat aan gedaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden zijn minder...
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden zijn vaak slecht.
<ul style="list-style-type: none"> • Fietspaden zouden beter onderhouden kunnen worden.
<ul style="list-style-type: none"> • Geen publiek toilet wc
<ul style="list-style-type: none"> • Gewoon goed!

<ul style="list-style-type: none"> • Glazenwasser uit de gemeente regelen; dorpsstraat is onaantrekkelijk, doe deze weer open. Meer spiegels bij fietspaden op gevaarlijke bochten/kruisingen (Ballorig, winkelcentrum Meerzicht).
<ul style="list-style-type: none"> • Goed onderhouden buurt. We houden ons pleintje zelf met buurt groen. Daarnaast nog wel mooi om wat meer aandacht te besteden aan de biodiversiteit
<ul style="list-style-type: none"> • Goed.
<ul style="list-style-type: none"> • Groen hangt over, fietspaden worden slechter
<ul style="list-style-type: none"> • Groen mag vaker onderhouden worden. Bomen op de Lijnbaan veroorzaken veel problemen. Deze moeten vervangen worden.
<ul style="list-style-type: none"> • Groen onderhoud in de wijk is slecht. Kwaliteit winkelcentra scheelt per winkelcentrum. Sommige zijn prima, andere minder.
<ul style="list-style-type: none"> • Groen voorziening is zeer slecht in de wijken
<ul style="list-style-type: none"> • Groen wordt naar mijn mening slecht onderhouden. Snoeien gaat vaak met de botte bijl. Bijv. bij bessenveld in de wijk zijn alle struiken met de grond gelijk gemaakt. Verder zou er veel meer kwaliteit in de parken kunnen komen door hier bijv. bloemen te planten en niet het beheer te beperken tot maaien van gras en onkruid. Kijk naar de parken in Scandinavische steden, het is een genot om daar door te lopen
<ul style="list-style-type: none"> • Groenonderhoud vind ik gewoon te weinig
<ul style="list-style-type: none"> • Groenvoorziening wordt mondjesmaat bijgehouden. Als ik er om vraag een gedeelte, riet wordt bijna nooit weggehaald.
<ul style="list-style-type: none"> • Heel veel voetpaden zijn oneffen, er moet nog veel gesnoeid worden, grote bomen nemen zonlicht weg in de woning.
<ul style="list-style-type: none"> • Helaas nog te veel fietsers. Geen voorrang op verkeer.
<ul style="list-style-type: none"> • Het gebeurt te weinig of helemaal niet. In onze buurt komen ze keer per jaar en soms 2 keer. Dat er op bezuinigd wordt, is duidelijk te merken.
<ul style="list-style-type: none"> • Het groen wordt met goede regelmaat onderhouden. Onderdelen zoals bruggen, speeltuinen en soorten hekwerken zouden wat mij betreft beter onderhouden mogen worden. Of in ieder geval controle of onderhoud nodig is.
<ul style="list-style-type: none"> • Het is goed geregeld
<ul style="list-style-type: none"> • het kan altijd beter
<ul style="list-style-type: none"> • Het ligt aan de mensen die allebei troep op straat en in onze tuin gooien (hoekhuis), maar soms zou ik willen dat er vaker wordt schoongemaakt op straat. Veel zwerfvuil. Ik raap geregeld troep op in onze straat en vooral zijtuin
<ul style="list-style-type: none"> • Het lijkt wel een achtbaan als je in een rolstoel zit.
<ul style="list-style-type: none"> • Het missen van een winkel met huishoudelijke producten en onderhoud van groen
<ul style="list-style-type: none"> • Het onderhoud van de winkelcentra verschillen enorm. Mijn winkelcentrum Buytenwegh krijgt van mij een 1
<ul style="list-style-type: none"> • Het onderhoud van hoofdwegen en wegen in algemeen binnen de gemeente was enkele jaren geleden beter. Langzaam laat het op diverse plekken te wensen over. Er wordt nu te vaak een soort noodreparatie gedaan, die voor ff helpt, maar een fundamentele reparatie blijft dan achter wegen.
<ul style="list-style-type: none"> • Het stadshart is flink verbouwd en ziet er opgeruimd uit. De vogels halen hier wel regelmatig vuil uit de bakken, maar dit wordt in de ochtend opgeruimd. Het winkelcentrum de Leyens is armoedig aan het worden. Er zijn veel winkels weg en er komt niks aantrekkelijks voor terug. De wegen en fietspaden worden prima onderhouden.
<ul style="list-style-type: none"> • Het zou wel fijn zijn als de Gemeente niet zo vroeg begint met werkzaamheden in de wijk o.a. grasmaaien.
<ul style="list-style-type: none"> • Het zwerfvuil is een issue. En de bestrating wordt slecht. Straatvegen onder de auto's gebeurt niet als er auto's geparkeerd staan, waardoor het vaak erg glad is bij uitstappen. Er mag meer gesnoeid worden en minder gemaaid.
<ul style="list-style-type: none"> • Hier bij onze flat is een zebrapad en daar staan bosjes naast en zijn te hoog en daardoor zie je de voetgangers niet!! De gemeente zou die planten beter daar weg kunnen halen want de gemeente snoeit deze planten niet op tijd!
<ul style="list-style-type: none"> • Hier en daar stoeptegels die omhoog komen door wortels van bomen. Gevaar voor vallen vooral voor mensen slecht ter been of rollator.

<ul style="list-style-type: none"> • Hier en daar veel zwerfvuil wat er dan te lang ligt.
<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdweg regelmatig schoon houden. Fietspad soms. Voetpaden nooit dit is een punt van aandacht.
<ul style="list-style-type: none"> • Huizen worden wel te duur. Maar anderzijds wordt er ook te veel gebouwd. Zoetermeer wordt grijs in plaats van groene stad.
<ul style="list-style-type: none"> • Ik begrijp werkelijk niks van de veranderingen in het Stadshart. Het plein is voor veel geld verbouwd en wordt nu volledig ingenomen door terrassen, een inwoner zonder dikke beurs kan niet even leuk op een bakje in de zon zitten (was leuk om te zien dat dat wel gebeurde toen de terrassen dicht waren). De bestrating is gammel en gevaarlijk. De verbouwing van de winkelstraat, waarbij de gevels naar voren zijn gehaald, maken de doorloop smal en benauwd. De leegstand maakt het onaantrekkelijk. De dorpsstraat zou gestimuleerd moeten worden zodat bijzondere zelfstandige ondernemers (laat die ketens maar in het stadshart) daar met hulp/garantie een winkel kunnen beginnen. En meer groen in stadshart en dorpsstraat!
<ul style="list-style-type: none"> • Ik ben al jaren verwickeld in een "strijd" rondom te grote bomen te dicht tegen mijn gevel aan.
<ul style="list-style-type: none"> • Ik beoordeel het onderhoud van de openbare ruimte in mijn wijk al marginaal vanwege: - onkruid tussen verhardingen, in goten en slecht geveegde straten - trottoirs en voetpaden met ongelijk liggende verhardingen - parken en plantsoenen met minimaal onderhoud (maaaien, kanten, onkruid, afval) - dat bewoners gevraagd worden onderhoud te plegen aan specifieke onderdelen van het park (rosarium Floriadeterrein)
<ul style="list-style-type: none"> • Ik erger me aan zwerfvuil in de wijk. Mensen die hun tuin niet bijhouden waardoor voetpaden en fietspaden niet goed toegankelijk zijn. En ik erger me aan peuken en honden poep op stoepen en met name rond scholen. Maar de leefomgeving en de bereikbaarheid en wegen/ paden zijn over het algemeen goed onderhouden en voldoende aanwezig.
<ul style="list-style-type: none"> • Ik fiets veel, gebruik geen auto. Fietspaden zijn er voldoende.
<ul style="list-style-type: none"> • Ik fiets veel. Vervelend vind ik de verhogingen. Nog vervelender de slechte fietspaden (ongelijke tegels).
<ul style="list-style-type: none"> • Ik heb de vragen maar opgevat als "taken die bij de gemeente liggen" (alleen de laatste vraag hintte naar die suggestie). Als het gaat om onderhoud bestrating, riolering en groenbeheer -voorzieningen gaat, vind ik de inzet van de gemeente "sober, maar doelmatig".
<ul style="list-style-type: none"> • Ik vind dit soort voorzieningen in Zoetermeer over het algemeen zeer goed onderhouden Er zijn natuurlijk uitzonderingen, zo vind ik delen van de fietspaden in het Balijbos erg slecht, daar valt nauwelijks te skaten
<ul style="list-style-type: none"> • Ik vind het moeilijk om het goed voor me te halen, maar over het algemeen kunnen wij gewoon winkelen zonder veel troep of problemen tegen te komen. Als we het zien valt het op, wat betekent dat het niet normaal is. Dat is dus goed.
<ul style="list-style-type: none"> • Ik wil dat de bewegwijzering in Zoetermeer verandert en aan nationale standaarden gaat voldoen. Borden op de Europaweg bijvoorbeeld zijn onduidelijk.
<ul style="list-style-type: none"> • Ik woon op een woonerf (geen aparte stoep of rijbaan). In 40 jaar nog nooit opnieuw bestraat. Bestrating hobbels en kuilen.
<ul style="list-style-type: none"> • ik woon vrij dicht bij wc Rokkeveen en de daarbij staande afval inzamelingsbakken (en markt op vrijdag). de bakken en de markt leveren toch wel veel zwerfvuil op. vandaar een wat lager cijfer.
<ul style="list-style-type: none"> • Ik zie in de buurt wel vaak medewerkers voor groenonderhoud maar blijf toch veel onkruid op stoepen zien en begroeiing wat over de stoeprandjes groeit waardoor hondeneigenaren minder geneigd zijn de poep op te ruimen.
<ul style="list-style-type: none"> • Ik zie regelmatig gemeentewerkers rotzooi van straat plukken! Dank daarvoor. Jammer dat men dit niet zelf doet.
<ul style="list-style-type: none"> • In de Dorpsstraat zijn wat huizen die heel nodig gerepareerd moeten worden.
<ul style="list-style-type: none"> • In de rijweg en zitten soms lang gaten
<ul style="list-style-type: none"> • In het winkelcentrum ligt altijd veel troep en afval dat uit de afvalbakken waait.
<ul style="list-style-type: none"> • In principe zijn de fietspaden in de laatste 30 jaar echt wel verbeterd. Soms lastig als er aan gewerkt wordt maar dat is ook begrijpelijk.
<ul style="list-style-type: none"> • In rokkeveen sommige stoepen, fietspaden met verzakte tegels. Gladheid bestrijding is wel veel beter geworden door de jaren heen.
<ul style="list-style-type: none"> • In Rokkeveen vind ik de kwaliteit prima, maar in Seghwaert zijn de fietspaden hobbelig.

<ul style="list-style-type: none"> • In Stadshart wordt nog veel (ver)bouwd, maar er ook nog steeds veel leegstand. Dorpsstraat is wel leuk. Winkelcentrum De Leyens is m.i. toe aan vernieuwing.
<ul style="list-style-type: none"> • Integratie vind ik een hoog goed, meer hulp van overheidswege is voor mij wel gewenst en voor mensen met andere culturele achtergrond noodzaak.
<ul style="list-style-type: none"> • Kan soms wat beter.
<ul style="list-style-type: none"> • Kleine verbeterpunten voor zwerfafval en groenonderhoud.
<ul style="list-style-type: none"> • Kosten kwaliteit verhouding is goed lijkt mij
<ul style="list-style-type: none"> • Lagere waardering heeft te maken met het straatvuil/vuil in het water.
<ul style="list-style-type: none"> • Lijkt niet altijd even efficiënt te gebeuren.
<ul style="list-style-type: none"> • loop en fietspaden mogen veel beter loop veel en kom veel slechte Paden tegen
<ul style="list-style-type: none"> • loopgedeelte voor de flat is slecht
<ul style="list-style-type: none"> • Looppaden en fietspaden tonen vaak gebreken en worden slecht onderhouden
<ul style="list-style-type: none"> • Meer handhaving in de straat bij de Roggeakker!!
<ul style="list-style-type: none"> • Meer prullenbakken. Bij de fiets & voetpaden liggen veel stenen die verzakt zijn. Best heel gevaarlijk (Wallenpad onder tramtunnel).
<ul style="list-style-type: none"> • Meer vuilnisbakken op straat en in winkelcentra zou fijn zijn.
<ul style="list-style-type: none"> • Met name de bestrating rondom Meloengeel kan wel wat aandacht gebruiken.
<ul style="list-style-type: none"> • met name het groenonderhoud is wel heel erg gedevalueerd de laatste 20 jaar
<ul style="list-style-type: none"> • Mooi nieuw fietspad aangelegd in eerste stukje van het Buytenpark.
<ul style="list-style-type: none"> • Nadat de stad en de voetpaden zijn aangepakt is het een stuk frisser.
<ul style="list-style-type: none"> • Netjes
<ul style="list-style-type: none"> • Niet maaien voor de insecten... het Bentwoud is een paar 100m1 hier vandaan. Het is gewoon kostenbesparing vuil is niet te stoppen en zwerfafval wordt er overal in gesmeten.
<ul style="list-style-type: none"> • Ondanks de goede borden dat er NIET verder mag worden gereden door scooters/brommers op de dijk, gebeurt dit toch! Ze scheuren heel hard terwijl er mensen wandelen, kinderen lopen. Waar is de handhaving? En de hondenpoep!!! Hondeneigenaren ruimen de drollen niet op
<ul style="list-style-type: none"> • Ondanks de goede/zeer goede inspanning v./d gemeente (uitbesteed) toch te veel zwerfafval.
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud beplanting is matig.
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud directe woonomgeving is redelijk goed.
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud en verlichting fietspaden kan zeker beter, evenals parkeerterreinen.
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud groen kan beter. Omdat wegen kan minder voor auto's
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud groenvoorziening laat te wensen over. Vooral het laten verwilderen van delen van het groen (o.a. langs sloten), veel overlast van onkruid in tuin en gras-aren bij huisdieren en slecht zicht op wegdelen door verwildering (midden)berm. Beste (slechtste eigenlijk) voorbeeld is Meerzichtlaan
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud is prima. Legen containers en onderhoud groen wel soms heel vroeg in de ochtend en zelfs de weekenden vroeg in de ochtend
<ul style="list-style-type: none"> • onderhoud mag echt wel beter, slechte wegen en fietspaden, stoepen en duidelijke plekken voor gehandicapten ontbreken
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud op (tegel) fietspaden kan beter
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud van de groen voorziening in de wijken kan beter.
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud van groen naast ons huis in de straat wordt meestal niet meegenomen met het normale onderhoud, evenals onkruid verwijderen en vegen

<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud van het openbaar groen is opvallend goed
<ul style="list-style-type: none"> • onderhoud voetpaden en fietspaden moet beter.
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud voetpaden/stoepen en rijwielpaden is zeer slecht. Eventuele reparaties eraan worden zeer slecht uitgevoerd.
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud zou beter kunnen, men is op het moment bezig met het onderhoud van de weken nabij de Shakespeare zijde, maar het pleintje daar kan beter en verdere wegen in de buurt kunnen beter.
<ul style="list-style-type: none"> • Ongelijk liggende tegels.
<ul style="list-style-type: none"> • Onkruid en scheve stoeptegels zijn ergerlijk en gevaarlijk.
<ul style="list-style-type: none"> • Onkruid wegen vaker weghalen.
<ul style="list-style-type: none"> • Onze straat wordt komende maand opnieuw bestraat dat is nodig [niet leesbaar] veel wortels van bomen komen omhoog dat levert gevaarlijke situaties op.
<ul style="list-style-type: none"> • Op 100. Ze moeten de huurwoningen onderhouden.
<ul style="list-style-type: none"> • Op sommige plekken kan onderhoud beter. Losliggende tegels op fietspaden.
<ul style="list-style-type: none"> • op veel fietspaden liggen de tegels los, zitten er kieren tussen de tegels waardoor valpartijen kunnen ontstaan. IK zie regelmatig statenmakers aan het werk om de tegels van het trottoir opnieuw te leggen, ik vraag me af waarom, daar loopt bijna nooit iemand. (volstrekt verkeerde keuze)
<ul style="list-style-type: none"> • Over het algemeen ben ik redelijk tevreden over het onderhoud maar op sommige plekken is het overdadig groen een belemmering voor een goed uitzicht voor het verkeer en sommige voetpaden zijn hard aan herstel toe (verzakte tegels).
<ul style="list-style-type: none"> • Over het algemeen is het onderhoud in orde, word regelmatig en goed gedaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Over het algemeen wordt het in Zoetermeer goed bijgehouden. Mocht er wel iets zijn en bel je met de gemeente wordt er vaak snel iets aan gedaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Over het algemeen ziet het er netjes uit. Ik vraag me wel af waarom voor het onderhoud vaak van die enorme tractoren nodig zijn, bijvoorbeeld voor het knippen van een heel klein heggetje.
<ul style="list-style-type: none"> • Overgangen van fietspaden naar de hoofdwegen zijn vaak slecht tot zeer slecht. Fietspaden worden/zijn slecht onderhouden.
<ul style="list-style-type: none"> • Overlast van de bomen zorgt vaak voor verstopte dakgoten en afvoerputten
<ul style="list-style-type: none"> • Parkeeroverlast, geluidsoverlast door motoren. Te hard rijden bij 30 km wegen en te weinig controle.
<ul style="list-style-type: none"> • Penninghove moet dringend geasfalteerd worden. Toegangswegen zijn verzakt met veel kuilen.
<ul style="list-style-type: none"> • Prullenbakken worden te weinig geleegd, waardoor er veel afval op straat komt
<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig veel zwerfafval in de buurt en het winkelcentrum. Sommige fietspaden hebben losse stenen en scheuren in asfalt.
<ul style="list-style-type: none"> • Scheve tegels op voetpaden, bv. Dunantstraat.
<ul style="list-style-type: none"> • Sinds kort rolstoel gebruiker: stoepen en op- en afritten abominabel!
<ul style="list-style-type: none"> • Slecht trottoir
<ul style="list-style-type: none"> • Slechte bestrating en slecht onderhoud onkruid.
<ul style="list-style-type: none"> • Slechte trottoirs en matig onderhoud van het groen.
<ul style="list-style-type: none"> • slordig onderhoud, troep die te lang blijft liggen, vuilnisbakken die of te veel zijn of worden leeggehaald door meeuwen waardoor alles op de grond beland. Wegen die vaak racebanen worden, asociaal rijgedrag.
<ul style="list-style-type: none"> • Smerig winkelcentrum veel afval scholieren gooien troep op de grond kauwgom en losliggende stoeptegels. Overdekte gangen zijn donker en vies
<ul style="list-style-type: none"> • Snoeiwerkzaamheden mogen wel sneller plaatsvinden in Rokkeveen.
<ul style="list-style-type: none"> • Sommige fietspaden en voetpaden zijn toe aan een nieuw wegdek.
<ul style="list-style-type: none"> • Sommige fietspaden niet helemaal gelijk en achter de huizen helemaal

<ul style="list-style-type: none"> • Sommige fietspaden zijn behoorlijk verzakt waardoor er gevaarlijke situaties ontstaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Sommige fietspaden zijn wel aan onderhoud toe.
<ul style="list-style-type: none"> • Sommige starten in Buytenwegh moeten (op sommige plekken) opnieuw geasfalteerd worden.
<ul style="list-style-type: none"> • Sommige stoepen zijn moeilijk begaanbaar voor rolstoelgebruikers en gebruikers van een rollator door losliggende en/of ongelijke stoeptegels. Schelpenzand op sommige stoepen ook niet handig.
<ul style="list-style-type: none"> • Sommige trottoirs moeten beter onderhouden worden en onkruid beter verwijderd uit trottoirs [niet goed leesbaar].
<ul style="list-style-type: none"> • Soms losse tegels.
<ul style="list-style-type: none"> • Soms nog g veel zwerfafval
<ul style="list-style-type: none"> • Soms veel onkruid.
<ul style="list-style-type: none"> • Soms wordt het gras te laat gemaaid op de Meerzichtlaan zodat je door slecht zicht (gras in de middenberm) moeilijk het tegemoetkomend verkeer kunt zien als je afslaat.
<ul style="list-style-type: none"> • Soms zijn de groenperken erg ver doorgroeid (zorgt qua verkeersveiligheid voor onoverzichtelijke situaties). Verder weinig op aan te merken maar het blinkt niet uit.
<ul style="list-style-type: none"> • Soms zijn ze laat met snoeien daardoor fietspaden worden smaller, losse tegels.
<ul style="list-style-type: none"> • speeltuin in de buurt is al jaren een hot item!
<ul style="list-style-type: none"> • Stadhartpassage blijven veel lege plekken en oninteressant geworden. Tot in de aantrekkelijk ook voor woonhart en dorpsstraat.
<ul style="list-style-type: none"> • Stadshart is nu het afvoerputje van Zoetermeer.
<ul style="list-style-type: none"> • Stadshart is onaantrekkelijk winkelcentrum geworden
<ul style="list-style-type: none"> • Stadshart met rollator soms moeilijk te lopen.
<ul style="list-style-type: none"> • Stadshart straalt niks bijzonders uit. Dorpsstraat doodvogeltje merk dat bepaalde winkels op verkeerde plek zitten. Waarom geen Lidl buiten de woonkern kijk eens naar het buitenland kan geen kwaad of Harderwijk. Waarom twee jumbo winkels in Rokkeveen gewoon belachelijk
<ul style="list-style-type: none"> • Stadshart Zoetermeer
<ul style="list-style-type: none"> • Stoep heuvels zijn voor fietsers een ramp!
<ul style="list-style-type: none"> • Stoepen en fietspaden worden zéér slecht onderhouden!! Vooral in Seghwaert
<ul style="list-style-type: none"> • Stoepen en fietspaden zijn niet allemaal even veilig. Door losse/uitstekende stoeptegels, die met name in de avond wel eens voor verrassingen zorgen.
<ul style="list-style-type: none"> • Stoepen en fietspaden zijn vaak ongelijk door de boomwortels, dat is heel vervelend zeker voor mensen die slecht ter been zijn
<ul style="list-style-type: none"> • Stoepen en tussendoor weggetjes waarvan de tegels erg ongelijk liggen. Gevaarlijk voor ouderen. De fietspaden zijn heerlijk. Het is veilig fietsen in Zoetermeer. De rijbanen worden ook goed onderhouden.
<ul style="list-style-type: none"> • Stoepen vaak ongemakkelijk vooral bij de Nassaulaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Stoplichten moeten beter worden afgesteld.
<ul style="list-style-type: none"> • Straat/tegels in stadshart ligt los vooral vlakbij McDonald's. Onkruid mag beter verwijderd worden op de stoep. Meer parkeerplaatsen in de buurt van mijn straat (Roelantshove)
<ul style="list-style-type: none"> • Straten zijn schoon en netjes, er wordt naar mijn mening wel veel te veel gemaaid en gesnoeid.
<ul style="list-style-type: none"> • streef altijd naar beter
<ul style="list-style-type: none"> • Tegel fietspaden zijn zeer matig.
<ul style="list-style-type: none"> • Tegels zijn kapot of liggen los.
<ul style="list-style-type: none"> • trottoirs vaak ongelijk, hobbelig; vervuilende brommers moeten van de fietspaden af

<ul style="list-style-type: none"> • Tunneltjes kunnen beter verlicht en onderhouden worden.
<ul style="list-style-type: none"> • Vaag 100, 101 en 102 zeer tevreden.
<ul style="list-style-type: none"> • Vaker onkruid weghalen
<ul style="list-style-type: none"> • Van heel veel fietspaden losse tegels, echt levensgevaarlijk. Zou me niet verbazen als de gemeente regelmatig aansprakelijk gesteld wordt.
<ul style="list-style-type: none"> • Veel (fiets) paden in Zoetermeer zijn aan onderhoud toe i.v.m. wortels die er onder groeien
<ul style="list-style-type: none"> • Veel glas in het park wat niet wordt opgeruimd waardoor gevaarlijk voor de kinderen. Dit is bekend bij gemeente
<ul style="list-style-type: none"> • Veel hobbels en kuilen in fietspaden door boomwortels.
<ul style="list-style-type: none"> • Veel hobbels in de wegen.
<ul style="list-style-type: none"> • Veel leegstand in het stadshart.
<ul style="list-style-type: none"> • Veel medewerkers gezien die het groen onderhouden etc. Ik zie ze altijd overal bezig!
<ul style="list-style-type: none"> • Veel ongedierte in woonomgeving
<ul style="list-style-type: none"> • veel onkruid en restafval dat rond slingert en de speeltuin ziet er niet uit eerder snoeien de patjes zijn dicht gegroeid
<ul style="list-style-type: none"> • Veel onkruid in Zoetermeer en slechte paden met omhoog staande tegels
<ul style="list-style-type: none"> • Veel slecht onderhouden fietspaden en ook 's winters slecht gestrooid.
<ul style="list-style-type: none"> • Veel tegel fietspaden zijn slecht even als de betegelde voetpaden
<ul style="list-style-type: none"> • Veel zaken worden niet goed onderhouden. Onze weg voor ons huis is een hobbelweg. Ronde uitgang is bijna een rammelstrook de buurt in
<ul style="list-style-type: none"> • Veel zwerfvuil in de buurt doordat we te weinig vuilnisbakken zijn. Gras maaien gebeurt te weinig, is zeer gevaarlijk bij de oversteek plaatsen
<ul style="list-style-type: none"> • Veelal losliggende staatstenen en meubilair
<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid in het verkeer mag meer aandacht krijgen. De stad is mooi genoeg zo.
<ul style="list-style-type: none"> • Vergeleken met andere steden heeft Zoetermeer goede fietspaden.
<ul style="list-style-type: none"> • Verpaupering Stadshart en Dorpstraat
<ul style="list-style-type: none"> • Versleten onderdelen (keerwanden/bestrating) worden opgelapt, niet vervangen.
<ul style="list-style-type: none"> • Vind het jammer dat er geen openbaar toilet meer is in het Stadshart. Hier kwam ik afgelopen week achter. pff 0,70 ct. zo jammer dit. Er zat een medewerker om het geld te innen en die zit er dan de hele dag op zijn telefoon?? Ronduit belachelijk of zal hij een taakstraf hebben?? Tjonge jonge. dat meen ik echt. die dan de hele dag daar moet zitten en de plee's moet schoonhouden voor die 10 à 15 personen. Is weer lekker over nagedacht of maak ik slapende honden nu wakker.
<ul style="list-style-type: none"> • Vind over het algemeen de keuzes qua architectuur niets mooi (lelijk) en vind veel huizen en gebouwen onverzorgd en achterstallig onderhoud.
<ul style="list-style-type: none"> • Voetpaden niet goed onderhouden opstaande en losse tegels gaten in geasfalteerde fietspaden
<ul style="list-style-type: none"> • Voetpaden omgeving tegels erg slecht.
<ul style="list-style-type: none"> • voetpaden slecht onderhouden, veel bejaarden en rolstoelgebruikers hebben hier moeite mee
<ul style="list-style-type: none"> • Voetpaden voor rollator slecht!
<ul style="list-style-type: none"> • Voetpaden zijn slecht vooral met rolstoel.
<ul style="list-style-type: none"> • Vooral het openbaar groen vind ik om te janken.
<ul style="list-style-type: none"> • Vooral in mijn buurt wordt alles netjes bijgehouden
<ul style="list-style-type: none"> • Vrij goed gedaan!
<ul style="list-style-type: none"> • Wc oosterheem veel vuil op straat
<ul style="list-style-type: none"> • We moeten uitkijken dat de Dorpsstraat niet leegloopt. Het dorps moet blijven. Zoetermeer moet niet meer groeien.
<ul style="list-style-type: none"> • Wegen zijn goed onderhouden. Jammer dat er ook leegstand komt met winkels, maar de ramen worden wel "opgefleurd".

• Wel rijden auto's te hard. Fietspaden zijn vaak onveilig.
• Winkelcentra blijven hangen in de jaren tachtig...
• Winkelcentra de Leyens parkeerplaats staat nog weleens onder water. Stadshart wordt nu beter. Fiets en voetpaden nog weleens ongelijk. Wegen gaan nu beter
• Winkelcentra wordt goed onderhouden. Wel erg jammer van leegstand. Begrijp niet zo goed waarom de huren zo hoog zijn dat er leegstand is, terwijl er als het verhuurd wordt voor lagere prijs er in ieder geval geld binnenkomt
• Winkelcentra zijn sterk verouderd.
• Winkelcentrum Buytenwegh zeer treurig. Heggen aan de muzieklaan worden niet ver genoeg teruggesnoeid, waardoor je de fietsers niet kan zien.
• Winkelcentrum heeft veel zwerfvuil
• Wortels van bomen zorgen voor veel hobbels op de fietspaden. Het duurt heel lang voordat de gaten en scheuren ik het wegdek gerepareerd worden.
• Ze hebben recentelijk bij Buytenwegh de fietspaden opnieuw geasfalteerd (naar tevredenheid), maar er wordt vervolgens niets aan de er naast gelegen voetpaden gedaan
• Ze lopen achter de feiten aan
• Ziet er over het algemeen, netjes uit overal
• Zoals eerder genoemd: nieuwe voorzieningen komen er wel, oude worden niet gerepareerd of vervangen. Beetje jammer!
• Zoetermeer doet z'n best om alles netjes te houden
• Zoetermeer is mooi verzorgd
• Zoetermeer is over het algemeen goed onderhouden, de fietspaden hebben last van boomwortels en de voetpaden liggen vaak stenen los! In het Balijbos ligt op de fietspaden heel veel paardenpoep en er ligt in Zoetermeer heel veel zwerfvuil!
• Zoetermeer laat verwaarloosde delen te lang liggen. Daarnaast zal de geplande hoogbouw in het Stadshart een hoge druk op de omgeving leggen.
• Zou vaker gehandhaafd moeten worden in de winkelstraat. Er wordt gefietst en te hard gereden met scootmobiel. Ik verwacht ongelukken hierdoor

Tabel X5. Aantal en percentage respondenten dat al of niet bereid is om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving van 2014 t/m 2021

Bereidheid?	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	N	in %	N	in %	N	in %	N	In %	N	In %	N	In %	N	In %	N	In %
ja, eenmalig	37	3,2	40	3,5	23	2,5	23	2,3	31	2,9	24	2,3	26	2,3	24	2,6
ja, af en toe	468	40,9	473	41,1	303	33,4	273	27,3	343	32,5	326	31,2	379	33,5	346	37,8
ja, structureel	91	7,9	70	6,1	49	5,4	45	4,5	45	4,3	62	5,9	48	4,2	56	6,1
nee	378	33,0	421	36,8	407	44,8	510	51,1	465	44,1	501	48,0	484	42,8	324	35,4
weet niet	171	14,9	147	12,8	126	13,9	148	14,8	171	16,2	131	12,5	195	17,3	165	18,0
subtotaal	1145	100%	1151	100%	908	100%	999	100%	1055	100%	1044	100%	1131	100%	915	100%
geen antwoord	32		37		27		27		47		26		116		11	
totaal	1177		1188		935		1026		1102		1070		1247		926	

Tabel X6.   Andere informatiebron via welke men geïnformeerd wil worden over veranderingen in de openbare ruimte

	Aantal keren genoemd
• Alerts in RTV West app	1
• Alle actieve informatiebronnen. Waar ik dus niet specifiek moet gaan zoeken.	1
• Andere sociale media	1
• App	1
• App specifiek over de gemeente en wat er gebeurt.	1
• Berichtenbox mijn.overheid.nl	1
• Digitale nieuwsbrief van de wijk	1
• E-mail	41
• Een app met notificatiemogelijkheid	1
• Email/nieuwsbrief	1
• Informatieavonden	1
• Meedenken heeft alleen zin als er goed over wordt gecommuniceerd en duidelijk gemotiveerd wat er met de ideeën wordt gedaan. Te vaak vraagt de gemeente iets van de burgers en hoor je er daarna weinig tot niets meer van. Daardoor ben in ieder geval ik afgehaakt.	1
• Mijn gemeente app	1
• Nieuwsbrief	3
• Omgevingsalert app	1
• Persoonlijk contact	1
• QR code op desbetreffende de locatie.	1
• Social media	2
• Social media en niet alleen FB	1
• Social media, email	1
• Sociale media, anders dan Facebook	1
• Streekblad	1
• Thuis geïnformeerd worden op wat voor manier dan ook. Want anders moet je zelf maar uitvinden waar wat of wanneer er iets gebeurt of veranderd.	1
• Via een online nieuwsbrief waarvoor je je vrijwillig op zou kunnen geven	1
• Via face-to-face met een schouwing	1
• Via Zoetermeer weekblad.	1
• Wijkagent via Instagram	1
• Wijkagent / app	1

Tabel X7. Percentage respondententen per buurt dat in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens te maken had met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte

	Hier mee te maken gehad?		Totaal
	ja	nee	
Dorp	66,7%	33,3%	100,0%
Stadscentrum	71,4%	28,6%	100,0%
Palenstein	77,8%	22,2%	100,0%
Driemanspolder	63,4%	36,6%	100,0%
Meerzicht-west	75,6%	24,4%	100,0%
Meerzicht-oost	64,4%	35,6%	100,0%
Buytenwegh	76,8%	23,2%	100,0%
de Leyens	61,1%	38,9%	100,0%
Seghwaert-zuidwest	69,8%	30,2%	100,0%
Seghwaert-noordoost	78,8%	21,2%	100,0%
Noordhove-west	41,4%	58,6%	100,0%
Noordhove-oost	67,6%	32,4%	100,0%
Rokkeveen-west	65,0%	35,0%	100,0%
Rokkeveen-oost	61,7%	38,3%	100,0%
Oosterheem-zuidwest	71,4%	28,6%	100,0%
Oosterheem-noordoost	69,9%	30,1%	100,0%
Overig / onbekend	100,0%		100,0%
Totaal	68,4%	31,6%	100,0%

Tabel X8. Percentage respondententen per buurt dat in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens wel eens te maken had met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte van 2018 t/m 2021

Genoemde buurt	2018	2019	2020	2021
Dorp	58%	77%	62,9%	66,7%
Stadscentrum	78%	56%	57,1%	71,4%
Palenstein	69%	74%	69,6%	77,8%
Driemanspolder	64%	74%	69,8%	63,4%
Meerzicht-west	65%	75%	78,1%	75,6%
Meerzicht-oost	69%	76%	75,0%	64,4%
Buytenwegh	78%	79%	74,4%	76,8%
De Leyens	71%	69%	61,4%	61,1%
Seghwaert-ZW	75%	70%	72,0%	69,8%
Seghwaert-no	66%	76%	82,5%	78,8%
Noordhove-west	46%	59%	55,0%	41,4%
Noordhove-oost	66%	75%	66,7%	67,6%
Rokkeveen-west	60%	64%	65,7%	65,0%
Rokkeveen-oost	65%	70%	68,9%	61,7%
Oosterheem-ZW	71%	62%	75,0%	71,4%
Oosterheem-no	65%	66%	59,6%	69,9%
Totaal (= inclusief buurt onbekend)	68% (n=719)	71% (n=740)	68,7% (n=756)	68,4% (n=629)

Tabel X9 Genoemde andere maatregel om inwoners (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving

	Aantal keren genoemd
• Afvalbakken vaker/op tijd legen	11
• Afvalbakken voor hondenpoep plaatsen!	1
• Alles hierboven!	1
• Bakken bij uitlaatroutes van honden, nu worden zakjes soms in part. Vuilnisbakken gedropt.	1
• Bedrijven die afval "dumpen" bij de milieu eilanden bestraffen.	1
• Beginnen bij de jeugd door regelmatig goede voorlichting te geven.	1
• Beter opvoeding door de ouders en mogelijk scholen. Mij is het geleerd door mijn ouders.	1
• Betere opvoeding	1
• Betere opvoeding door ouders.	1
• Bij recreatie/parken op de bakken een spreuk te zeten. Bedankt voor het helpen van een schoon Z'meer.	1
• Camera's te plaatsen: dit wordt nooit gedaan onder 't mom van privacy.	1
• Containers vaker te legen.	1
• Corvee uurtje organiseren voor middelbare scholieren om de route van hun school naar winkelcentra het zwerfvuil op te ruimen	1
• Door allerlei fabrikanten te verplichten om verantwoordelijk te zijn voor hun eigen verpakkingen, b.v. via statiegeld of boetes.	1

<ul style="list-style-type: none"> • De afvalbakken moeten wel vaker geleegd worden, anders worden die weer door de meeuwen leeggehaald 	1
<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente de woonomgeving aantrekkelijker maakt o.a. met goed onderhoud aan het straatwerk en leukere beplanting dan de struiken die er nu zijn. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Dit hoort bij de opvoeding. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Door als gemeente een duidelijke stelling in te nemen Wbt verpakkingsmaterialen en ons wegwerp gedrag 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Door als gemeente ook nog eens het goede voorbeeld te geven, lees: meer vuil ruimen bij bijv. sportvelden. Sportverenigingen zelf verantwoordelijk maken voor hun trein en direct daarom heen. Kijk maar eens rondom DSO, ongelofelijk 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Door grappige acties, zoals bijvoorbeeld tijdelijke prullenbakken: eentje die 'dankjewel' zegt (Efteling) of een net met een tekst erboven. Of een ultra grote (voor plastic) en een piepkleine ernaast (voor restafval) 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Door meer afvalbakken en deze ook zeer regelmatig te legen 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Door meer gezamenlijke opschoonacties te organiseren 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Door met McDonald's en de supermarkten in gesprek te gaan. Het zijn voornamelijk McDonald's disposables en lege blikjes energy drinks die jongeren laten vallen waar ze staan. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Door te zorgen dat mensen niet buiten hoeven te hangen en daar hun afval willen weggooien. Jongeren en werklozen met de energie om op straat te lopen zouden een doel moeten hebben. Het verbaasde me wel dat ik veel dingen zag liggen in het gras naast die autoweg richting de McDonalds. Wij hadden altijd geleerd geen afval uit de auto te gooien. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Door vaker de containers te legen. En daar meer opletten op grofvuil dat naast de containers wordt gedumpt. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Doordat we elkaar hierop aanspreken. Het zou weer 'gewoon' moeten worden dat je iemand kunt aanspreken op zijn gedrag, zonder dat je bang hoeft te zijn voor de reactie. Het vraagt dan wel een bewustwording van alle partijen. Hoe spreek je iemand aan en hoe ga je om met commentaar. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Een zwerfvuil opruimactiviteit organiseren 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Elkaar aanspreken. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • En door afvalbakken vaker leeg te maken. Vooral zomers! 	1
<ul style="list-style-type: none"> • En ze moeten geleegd worden! 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Goed voorbeeld doet volgen! Sart deze cursus zou ik zeggen. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Gratis opruim materiaal van de gemeente voor de inwoners. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Handhaving = correctie. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Helaas is belonen van schoon gedrag niet uit te voeren (niet realistisch) Ook bestraffen is niet uitvoerbaar en alleen bij incidenten en toevallig constateren toe te passen. Een mentaliteitsverandering is wenselijk maar daarvoor is de bevolking niet meer vatbaar. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het is heel slecht voor de dieren. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Het valt op dat vaak volledige McDonalds zakken openbaar geleegd worden. Dergelijk gedrag zwaar beboeten. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • In contact te treden met de buurtbewoners commissies die op hun beurt buurtbewoners informeren en adviseren 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Inderdaad door handhaving. Het zijn de zogenaamde nette mensen die hun volle vuilniszakken met afval na het feesten dumpen bij anderen in het brandgat. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Kansloos, er zijn nou eenmaal veel asociale mensen 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Maak creatieve afvalbakken waardoor afval weggooien gestimuleerd wordt. Bijvoorbeeld zogenaamde blikvangers. 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Maar dat werkt niet. Velen praten geen Nederlands. 	1

• Meer aan huis afhalen	1
• Meer handhaving en dan waarschuwen als dat gebeurt	1
• Meer ondergrondse containers voor kleding glas plastic.	1
• Misschien door meer actief gedrag te vragen van de bewoners: Gezamenlijk containertuintjes onderhouden, afval opruimen organiseren met van die grijpertjes (een georganiseerde opschoon dag)	1
• Misschien kan de gemeente eens een overzicht geven waar afvalbakken staan, dan ziet men zelf hoe bedroevend weinig er staan.	1
• Moeilijk uitvoerbaar.	1
• Ondergrondse containers voor rijtjeswoningen	1
• Op scholen meer voorlichting.	1
• Opvoeding	2
• Organiseer regelmatig opruimdag dat goed aanpakt. Organiseer bijeenkomsten om bewoners te informeren hoe ze kunnen opruimen e waar ze verzamelde afval kunnen leveren. Samen staan we sterker.	1
• Overvolle prullenbakken helpen niet. Vaker legen en meer prullenbakken leiden tot minder vuil. Vaak is wachten voor een stoplicht het startsein om de auto even te legen. M.n. McDonald's verpakkingen en blikjes worden daar regelmatig gedumpt.	1
• Sommige vogelsoorten zijn ook wel echte boefjes, wellicht zijn daar andere bakken voor nodig.	1
• Statiegeld op plastic. Minder in plastic verpakking kopen	1
• Taakstraf? Het gebied in een keer schoon te maken?	1
• Vaker legen van afvalbakken.	1
• Via juiste opvoeding door ouders	1
• Volgens mij zijn de [niet goed leesbaar] op straat gooien in [niet goed leesbaar], Denemarken erg hoog maar wel efficiënt??	1
• Voor goed gedrag belonen. Voorlichting voor gezonde groencultuur voor vogels en bijen ed.	1
• Vooral op hondenpoep in Rokkeveen.	1
• Vooral optreden ook tegen hondenbezitters die hond uitlaten met hun scootmobiel en de uitwerpselen van het dier laten liggen.	1
• Voorlichting op scholen, advertentie of stukjes in het Streekblad, borden plaatsen.	1
• Zeker de ouders, scholen en verenigingen inschakelen voor goede voorlichting.	1

Tabel X10 Genoemde andere maatregel om winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties in Zoetermeer (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe omgeving.

	Aantal keren genoemd
• Afval bakken legen en de parkeerplaats te vegen.	1
• Afvalbakken vaker legen.	1
• Ben niet op de hoogte dat zij zwerfvuil veroorzaken	1
• Dagelijks vrijwilligers en taakstraf mensen laten ruimen.	1
• De leverancier minder in plastic te laten verkopen en statiegeld te rekenen. Verpakkingen terug naar leverancier	1
• Door afvalbakken sneller te legen - bij winkelcentrum vaak uitpuilende bakken	1
• Door geen wegwerp plastic (tasjes op markt) meer uit te delen.	1
• Door mensen aan te spreken.	1

• Door minder verpakkingsmateriaal te gebruiken.	1
• Door projecten met jeugd. De jeugd bijvoorbeeld tegen een kleine vergoeding de omgeving van winkels op te laten ruimen	1
• Door publiek er regelmatig op attent te maken bijvoorbeeld bij binnenkomst van een	1
• Door te helpen met een stad-schoon-plan, gezamenlijke voorzieningen die daarbij horen.	1
• Door winkels bijv. Hun eigen lege pizzadozen op te ruimen.	1
• Door zelf mede verantwoordelijk te maken voor het opruimen.	1
• Eigen stoepjes schoonhouden.	1
• En hun eigen rommel aan het einde van de dag op te ruimen. Meeste wat hier ligt is van Bram Ladage, Burger King of de Mac.	1
• Er is vrijdags markt in Rokkeveen de markt kooplui gooien hun vuil in de containers met gevolg bewoners kunnen het niet kwijt gooien het er naast. Totaal verkeerd zet bakken neer voor de markt verkopers	1
• Flinke boetes uitdelen	1
• Handhaven in burger, bij het zien van een uniform wordt het gedrag direct aangepast.	1
• Het gaat al redelijk, maar wellicht wat meer “out of The box” denken om tot goede concepten te komen	1
• In gesprek gaan met winkeliers en wijzen op maatschappelijke plicht.	1
• Is geen taak voor hun	1
• Jongeren meer betrekken in het opruimen van zwerfafval.	1
• Laat de ouders het zelf opruimen en als straf nog meer.	1
• Laat ze kijken of verpakkingsmateriaal noodzakelijk is, bijvoorbeeld bakker doet broodje in een zakje, klant gooit deze buiten meteen weg en eet broodje op.	1
• Landelijk schoonmaak dag, iedereen krijgt 2 keer per jaar vrij van werk, school etc. Om dan de buurt schoon te maken: hierbij worden ze in de praktijk blootgesteld aan de daadwerkelijke notie van zwerfafval	1
• Lekker gegeten. Buikje rond, afval in de bak.	1
• Ludieke acties op basisscholen, middelbare scholen. Een maandelijkse schoonmaakactie waarbij mensen elkaar helpen van afval af te komen waar ze geen raad mee weten etc.	1
• Meer afvalbakken helpt echt niet, die zijn er meestal genoeg. Het gaat er om dat mensen zich bewust zijn van eigen handelen. Dat alle kleine beetjes helpen.	1
• Meer samenspraak tussen partijen en zo werkbare oplossingen vinden.	1
• Mensen moeten elkaar op ongewenst gedrag aanspreken	1
• Merk op dat de bedrijven niet het zwerfafval veroorzaken, maar de klanten die de moeite niet nemen om gebruik te maken van de afvalbakken. Het is dus niet gepast de bedrijven te bestraffen, maar voor de gemeente de gemakkelijkste weg.	1
• Milieuvriendelijke verpakkingen en tasjes.	1
• Minder plastic & zakjes.	1
• Oor sneller de openbare bakken te legen.	1
• Op tijd bakken legen	1
• Opruimacties te organiseren en daarna gezellig kletsen	1
• Prullenbakken vaker legen	1
• Prullenbakken waar de meeuwen niet bij kunnen	1
• Reclame over gezond natuur en leven, meer informatie verspreiden. Moedig opruimen aan?	1

• Regelmatig (laten) legen afvalbakken en zorgen dat deze goed bereikbaar zijn	1
• Ruim rond je bedrijf op zoals je ook om je huis opruimt!	1
• Vaker vuil ophalen.	1
• Winkeliers zijn niet verantwoordelijk voor het opruimen van zwerfafval.	1
• Zelf laten opruimen	1
• Zorgen dat de prullen bakken vaker geleegd wordt. Ze zitten vaak vol.	1

Tabel X11. Genoemde andere redenen om een stukje groen te adopteren, namelijk:

- Adoptie groen bij je tuin voegen is niet de bedoeling. Dit gebeurt wel.
- Al jaren bezig met de straat om gevelgrond te kopen. Echter gemeente ziet er niets in!
- Als je het aanvraagt om het te verkrijgen duurt het te lang voordat er reactie komt vanuit de gemeente
- dat is een taak van de gemeente tenzij het stuk groen kan worden toegevoegd aan de eigen tuin
- Geen goed plan. Op den duur verslonst het. Zie bv een aantal rotondes in Zoetermeer. Dat ziet er toch niet uit op een enkele na.
- Goed idee, hoe meer groen hoe beter, kan het zelf alleen niet doen door een gebrek aan geld, kan soms amper boodschappen betalen.
- Goed, zou fijn zijn als er hulp is bij verwijderen tegels
- het is fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt, maar ik vind inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente
- Het is fijn dat de gemeente dit tegenwoordig aanbiedt. Veertig jaar geleden hebben wij dit een paar keer aangevraagd, maar nul op het rekest gekregen. Nu zijn we te oud.
- Het is fijn, maar de gemeente moet wel normaal groen blijven onderhouden en dat gebeurt nu te weinig.
- Het onderhoud van openbaar groen is een taak van de gemeente.
- Het zou mooi zijn als de gemeente ook sedum daken stimuleert
- Ik vind dat de gemeente het onderhoud moet doen maar snap ook dat sommige bewoners het zelf willen doen.
- ik vind dat het niet werkt want het wordt na een tijdje toch rommelig (ervaring adoptie openbaar groen)
- Ik vind het fijn dat het wordt aangeboden, maar de Gemeente moet ook beter het onkruid weghalen
- Ik wil graag een deel van het adoptiegroen rondom mijn huis voor een schappelijke prijs kunnen kopen.
- in principe een taak voor de gemeente; bewoners op vrijwillige basis inschakelen, maar taak niet afschuiven
- Leuk idee, maar in de praktijk zie je dat de stroken niet worden onderhouden
- Luiheid en gemak van de gemeente. Dit is afschuiven van jullie verantwoordelijkheden.
- Maar de bewoners moeten het goed onderhouden.
- Pas op voor verrommeling.
- Vaak verslof het wordt het een puin zootje mensen verhuizen
- Voor mijn huis loopt een kabelstrook, het groen daarop houd ik een beetje bij. De gemeente geeft daar nauwelijks aandacht aan
- Voor wat, hoort wat. Indien je als bewoners een taak van de gemeente overneemt (zoals onderhoud buurtgroen), zou hier iets tegenover moeten staan. Er worden nu zelfs geen extra GFT containers verstrekt.
- Wegens hernia ben ik zeer beperkt, kan jammer genoeg zelf weinig toevoegen
- Wij verzorgden groen maar door de gemeente terug gevorderd!

BIJLAGE 4. Vragenlijst over het deelonderwerp openbare ruimte 2021

OPENBARE RUIMTE

98. Kunt u in één rapportcijfer (van 1 t/m 10) aangeven hoe aantrekkelijk u uw directe woonomgeving (buurt / straat) vindt?

zeer onaantrekkelijk   zeer aantrekkelijk geen mening
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99

99. Wilt u hieronder uw waardering toelichten?

100. Als u uw waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in uw directe woonomgeving moet uitdrukken in een rapportcijfer, welk cijfer zou u dan geven?

zeer laag   zeer hoog geen mening
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99

101. Als u uw waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) moet uitdrukken in een rapportcijfer, welk cijfer zou u dan geven?

zeer laag   zeer hoog geen mening
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99

102. Als u uw waardering voor de huidige kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden moet uitdrukken in een rapportcijfer, welk cijfer zou u dan geven?

zeer laag   zeer hoog geen mening
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99

103. Ruimte voor uw eventuele toelichting op de drie voorgaande waarderingcijfers:

104. Als u uw waardering voor het groen in uw directe woonomgeving, in uw wijk, in de grotere groengebieden in Zoetermeer en in de regio moet uitdrukken in een rapportcijfer, welk cijfer zou u dan geven?

- a. groen in de directe woonomgeving (buurtgroen)

zeer laag   zeer hoog geen mening
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99

b. groen in uw wijk (wijkgroen)

zeer laag									zeer hoog	geen mening
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

c. groen in de grotere groengebieden in Zoetermeer (het stadsgroen zoals sportvelden, grotere speelvoorzieningen, wijktuinen, stadsparken, stadsboerderijen en het groen langs wegen, water etc.)

zeer laag									zeer hoog	geen mening
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

d. groen in de regio (regiogroen – de grotere groengebieden rond Zoetermeer, bijvoorbeeld regioparken als Buytenhout, Land van Wijk en Wouden en Bentwoud - Rottemeren)

zeer laag									zeer hoog	geen mening
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

105. Bent u zelf bereid om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van uw directe woonomgeving?

- 1. ja, eenmalig
- 2. ja, af en toe
- 3. ja, structureel
- 4. nee
- 5. weet niet

106. Hoe zou u het liefste betrokken willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte?

- 1. ik wil alleen geïnformeerd worden
- 2. ik wil meedenken / meepraten
- 3. niet → ga naar vraag 108

107. Via welke van de volgende informatiebronnen zou u op de hoogte willen worden gesteld van wijzigingen in de openbare ruimte (zoals wijzigingen aan de bestrating, wijzigingen in het openbaar groen en/of wijzigingen in de inrichting van speelplekken) in uw buurt?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- via een brief aan huis
- via www.zoetermeer.nl, de website van de gemeente Zoetermeer
- via Doe mee (www.doemee.zoetermeer.nl)
- via een wijkwebsite
- via de Facebookpagina van de gemeente Zoetermeer
- via een huis-aan-huisblad
- andere informatiebron, namelijk:

- weet niet

108. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden in de openbare ruimte wel eens te maken gehad met iets dat vies, kapot of onveilig was (bijvoorbeeld overhangend groen, losliggende stoeptegels, volle prullenbakken, zwerfafval)?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 112

109. Heeft u dit gemeld bij de gemeente?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 111

110. Is uw (laatste) melding naar tevredenheid verholpen?

- 1. is nog in behandeling
- 2. ja
- 3. nee

LET OP: ga nu door naar vraag 112

111. Waarom heeft u dit niet gemeld bij de gemeente?

- 1. ik heb het zelf opgelost
- 2. ik heb het aan iemand anders doorgegeven
- 3. er wordt toch niets mee gedaan
- 4. ik wist niet waar ik het moest melden
- 5. andere reden

112. Zwerfafval is de rommel die ligt op plekken waar iedereen kan komen: in de straat, in het groen, op het schoolplein, in het winkelcentrum. Denk aan verpakkingen, blikjes, peuken, klokhuizen: alles wat ook in een afvalbak zou kunnen.

Als er eenmaal ergens zwerfafval ligt, wordt het al snel veel meer.

En zwerfafval kan schadelijk zijn voor uw gezondheid en het milieu.

Ruimt u wel eens zwerfafval op in Zoetermeer? En zo ja, waar?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ja, in mijn directe woonomgeving / straat
- ja, in een winkelcentrum
- ja, in een plantsoen
- ja, in een park / speeltuin / recreatiegebied
- ja, op een schoolplein
- nee

113. Welke leeftijdsgroep veroorzaakt volgens u het meeste zwerfafval in Zoetermeer?

- 1. 4 t/m 12 jaar (basisschoolleerlingen)
- 2. 13 t/m 18 jaar
- 3. 19 t/m 25 jaar
- 4. 26 jaar of ouder
- 5. weet niet

114. Gooit u, als u buiten bent in Zoetermeer, uw afval altijd in een afvalbak (of neemt u het mee)?

- 1. ja, altijd → ga naar vraag 117
- 2. bijna altijd
- 3. meestal wel
- 4. meestal niet
- 5. bijna nooit
- 6. nooit
- 7. weet niet

115. Laat u wel eens afval achter in de openbare ruimte?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 117
- 3. weet niet → ga naar vraag 117

116. Op welke plekken in de openbare ruimte laat u zelf wel eens afval achter?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- bij een (over)volle afvalbak
- een plek waar al meer troep ligt
- ergens in een hoekje
- een plek die toch al rommelig is
- een plek waar het afval regelmatig verwijderd wordt
- een plek waar nergens een afvalbak in de buurt is
- een plek in het groen waar al meer afval ligt
- anders, namelijk:

117. Hoe kunnen inwoners van Zoetermeer (nog) meer worden betrokken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- door meer afvalbakken te plaatsen
- door schoon gedrag te belonen
- door (meer) voorlichting te geven over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu
- door slecht gedrag te bestraffen (meer handhaving)
- anders, namelijk:

118. Hoe kunnen winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties in Zoetermeer (nog) meer worden betrokken bij het verminderen van zwerfafval in hun omgeving?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- door meer afvalbakken in hun buurt te plaatsen
- door schoon gedrag te belonen
- door ze (meer) bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu
- door de kosten van het opruimen van door hen veroorzaakt zwerfafval door te belasten
- door meer handhavend op te treden
- anders, namelijk:

119. Op veel plaatsen in Zoetermeer kunnen inwoners, door het indienen van een verzoek via de website van de gemeente, een extra afvalbak laten plaatsen in de openbare ruimte om zwerfafval te verminderen. Degene die de extra afvalbak aanvraagt, adopteert hem; dat wil zeggen dat hij/zij deze regelmatig leegt en er een schone afvalzak in doet.

Zou u in uw directe woonomgeving een afvalbak willen adopteren (dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen)?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet
- 4. heb er al een geadopteerd

120. Stel dat de gemeente in de openbare ruimte afvalbakken neer zou zetten waar u bijvoorbeeld plastic verpakkingen, blikjes en drinkpakken (PBD) en restafval gescheiden zou kunnen weggoaien.

Zou u daar dan, als u buiten bent en afval heeft, uw afval gescheiden in weggoaien?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

- 121.** Met het project ‘Schoon is gewoon’ heeft de gemeente zich in de afgelopen jaren ingezet voor het aanpakken en terugdringen van zwerfafval. Inwoners, ondernemers en evenementenorganisaties in Zoetermeer worden daarbij bewust gemaakt van het belang van een schone leefomgeving. Initiatieven die onder het project vallen zijn o.a. de adoptie van een afvalbak door inwoners en het uitlenen van materialen voor schoonmaakacties (vuilknijpers en vuilniszakken). Ook geeft de gemeente lessen over dit onderwerp op scholen.

Had u voor dit onderzoek wel eens van het project ‘Schoon is gewoon’ gehoord?

1. ja
 2. nee

- 122.** De gemeente stelt inwoners in de gelegenheid om een stukje openbaar groen in hun woonomgeving te adopteren om iets meer kleur aan te brengen in het vaak sobere openbaar groen. Dit betekent dat men zelf de planten kiest en plant en het onderhoud ervan verzorgt. Men moet dan dus zelf snoeien, maaien en onkruid verwijderen e.d. Het plantklaar maken van de grond en de aanschaf van de planten bij de start van een nieuw project komt voor rekening van de gemeente.

Was u bekend met de mogelijkheid om een stukje openbaar groen te adopteren?

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 125

- 123.** Heeft u momenteel, al of niet met buurtgenoten, zo’n stukje openbaar groen geadopteerd?

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 125

- 124.** Wat heeft u doen besluiten om, al of niet met buurtgenoten, een stukje openbaar groen te adopteren?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ik vind het leuk / gezellig om samen met mijn buurtgenoten iets te doen voor mijn buurt
 ik wil het aanzien / de uitstraling van mijn straat / buurt verbeteren
 ik wil meer variatie in de planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken
 ik wil dat dit stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente doet (snoeien, schoffelen etc.)
 ik wil de overlast van bijvoorbeeld hondenpoep of zwerfvuil in dit stukje openbaar groen beperken
 ik vind het huidige openbaar groen saai
 andere reden, namelijk:

- weet niet

LET OP: ga nu door naar vraag 126

- 125.** Bent u van plan om in de nabije toekomst, al of niet met buurtgenoten, een stukje openbaar groen te adopteren?

1. ja
 2. nee
 3. weet niet

126. Een geveltuin is een smalle strook van ongeveer 30 tot 45 cm groen in de openbare ruimte langs bijvoorbeeld de gevel van een schuurtje of woning, die beplant wordt. Geveltuinen zorgen voor een gezonder leefklimaat, een groenere straat, afvoer van regenwater, meer sociale interactie tussen bewoners en een prettigere omgeving voor insecten en vogels. Er zijn dus veel voordelen om een geveltuin aan te (laten) leggen. Voor het aanleggen van een geveltuin in de openbare ruimte heeft u toestemming nodig van de gemeente. Het enige dat de gemeente daarna van u vraagt is dat u het gevelgroen onderhoudt. Dus onkruid en zwerfafval uit de geveltuin verwijdert en zo nodig af en toe water geeft tijdens droge periodes.

Was u bekend met de mogelijkheid om bij de gemeente toestemming te vragen voor de aanleg van een geveltuin?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. heb al een geveltuin (met toestemming van de gemeente) aangelegd → ga naar vraag 131

127. Heeft u interesse in de aanleg van een geveltuin bij uw woning of schuurtje waarbij u zelf de huidige tegels / verharding verwijdert en zand door aarde vervangt, uw eigen planten kiest en het onderhoud ervan verzorgt?

- 1. ja → ga naar vraag 130
- 2. nee
- 3. heb geen woning op de begane grond → ga naar vraag 130

128. Zou u interesse hebben in de aanleg van een geveltuin als een aannemer het voorwerk verricht (zoals tegels verwijderen en zand door aarde vervangen) en de eerste zending planten kosteloos wordt geleverd?

Vervolgens mag u deze zelf planten en regelt u zelf af en toe wat nieuwe planten als dit nodig zou zijn.

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

129. Zou u samen met buurtgenoten een of meer geveltuinen willen laten aanleggen in uw buurt?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

130. Kent u een of meer locaties in Zoetermeer met adoptiegroen of een geveltuin?

- 1. ja
- 2. nee

131. Wat vindt u ervan dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen?

- 1. het is fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt
- 2. dat maakt me niet uit
- 3. ik vind inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente
- 4. anders, namelijk:

- 5. weet niet